

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ
για την
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ
ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
πρωτοβάθμιας και
δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ
για την
**ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ
ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ**
πρωτοβάθμιας και
δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

**Πρόταση Νόμου για την αποκέντρωση του εκπαιδευτικού συστήματος
πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης**

Αθανάσιος Τσιούρας, Μαρία Μπούζιου, Δημήτρης Σταύρου,
Βασίλης Καραμπτσόπουλος, Αντώνης Κουμπιάς

First edition, first print
Athens, Greece, 2017

ISBN: 978-618-80925-7-0

Published by the European Liberal Forum with the support of KEFiM. Funded by the European Parliament. Neither the European Parliament nor the European Liberal Forum asbl are responsible for the content of this publication, or for any use that may be made of it. The views expressed herein are those of the authors alone. These views do not necessarily reflect those of the European Parliament and/or the European Liberal Forum asbl.

Design by DPS Design

The European Liberal Forum (ELF) is the foundation of the European Liberal Democrats, the ALDE Party. A core aspect of our work consists in issuing publications on Liberalism and European public policy issues. We also provide a space for the discussion of European politics, and offer training for liberal-minded citizens. Our aim is to promote active citizenship in all of this. Our foundation is made up of a number of European think tanks, political foundations and institutes. The diversity of our membership provides us with a wealth of knowledge and is a constant source of innovation. In turn, we provide our members with the opportunity to cooperate on European projects under the ELF umbrella. We work throughout Europe as well as in the EU Neighbourhood countries. The youthful and dynamic nature of ELF allows us to be at the forefront in promoting active citizenship, getting the citizen involved with the European issues and building an open, Liberal Europe.

KEFiM, the Center of Liberal Studies - Markos Dragoumis, is a liberal think tank. KEFiM's mission is to increase the influence and support for policies that promote individual freedom. We believe in the principles of classical liberalism and the ideas of a free economy and an open society under the rule of law.

The Friedrich Naumann Foundation for Freedom is the foundation for liberal politics in the Federal Republic of Germany. It aims to promote the goal of making the principle of freedom valid for the dignity of all people and in all areas of society, both in Germany and abroad. With the safeguarding and the development of its statutory projects (civic education and dialogue, sponsorship of the talented, research and political consultation, archive-work), the Friedrich Naumann Foundation wants to contribute to shaping the future.

Περιεχόμενα

Executive summary in English	5
Εισηγητική Έκθεση.....	15
Κεφάλαιο Α: Γενικές διατάξεις	29
Κεφάλαιο Β: Αυτονομία σχολικών μονάδων	33
Κεφάλαιο Γ: Επιλογή δημόσιας σχολικής μονάδας	41
Κεφάλαιο Δ: Ανεξάρτητες σχολικές μονάδες.....	45
Κεφάλαιο Ε: Διδασκαλία εκτός σχολικών μονάδων, κατ' οίκον διδασκαλία, διδασκαλία εξ' αποστάσεως, αυτοδιδασκαλία	51
Κεφάλαιο ΣΤ: Οικονομικά κίνητρα για σχολική επιλογή.....	59
Κεφάλαιο Ζ: Λοιπές διατάξεις.....	65
Κεφάλαιο Η: Τελικές και μεταβατικές διατάξεις	67
ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ: ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.....	71
ΥΑ για ανεξάρτητες σχολικές μονάδες.....	93
ΥΑ για εκπαίδευση εκτός σχολικής μονάδας	95
ΥΑ για οικονομική ενίσχυση στη σχολική επιλογή.....	97

Executive summary in English

A. On Principle

The Greek educational system always was, and still is, centralized to a large extent, since the Ministry of Education continues to hold the basic powers with respect to educational policy and management. Public school units are completely dependent on decisions reached at a central level, at the Ministry, while private school units, too, only possess a very limited degree of autonomy.

The discussion regarding the school system's decentralization begun in our country before the financial crisis. In fact, international organizations, such as the OECD, had drafted very specific proposals to that direction as early as 2011. These proposals, concerning the quality of the education provided in school units, efficiency and social accountability of state funded school units, sought to create a new environment for our school system. Resolutions and pieces of legislation in recent years, until 2015, were in the direction of decentralization, contained elements of transparency and accountability, while the autonomy of school units was declared to be an official goal of the State.

One can point out to changes on primary and secondary ed-

ucation that were brought about within the framework of the “New School” policy (through Law 3848/2010). These changes included the upgrade and expansion of all-day schools, the development of new, flexible educational curricula, the decentralization of teacher’s education, and the introduction of schools’ self-evaluation. These were changes aimed at improving educational work in ways that are compatible with the OECD’s report and consistent with prevailing practices internationally. Moreover, school unit autonomy was undertaken as a commitment of the Greek state within the confines of the 2015 Memorandum with the creditors (see art. 3, par. c, section 4.1 of Law 4336/2017).

However, although the need for decentralization is frequently mentioned and some institutional efforts have taken place (most important of which was the aforementioned Law 3848/2010), centralization and uniformity remain the basic features of the primary and secondary educational system. Furthermore, the trend to decentralize was reversed with more recent legislation which restricted whatever autonomy private, experimental and magnet schools had and returned some of the competencies back to the Ministry of Education. At the same time, the role of the Ministry’s decentralized units (regional directorates) did not change - their main function remains to apply, at a local level, policies that are decided at the central level.

This kind of centralization in essence precludes any meaningful right of school choice for parents and students. Moreover, it results in the lack of any measure of comparison that would allow the current system to be evaluated.

Within this framework, this legislative proposal realizes the commitment undertaken through the third Memorandum and introduces the related notions of school autonomy and school

choice for primary and secondary education. In a school system in which public school units and, to a very large extent private school units are centrally controlled, this proposal introduces important elements of autonomy for school units, which may, under the proposal, adjust their management, financial and educational functions to meet local needs and the interests of their students.

The purpose served by autonomy is twofold. On the one hand school autonomy is a display of trusting the people working in the field of education. Through reinforcing autonomy, the law will provide the space necessary for the optimal utilization of the educators' potential, who will be treated as respected professionals, fully able to decide and form the way they provide their daily educational work. On the other hand, autonomy allows school units to adjust to the specific needs of their particular students, taking into account local conditions. Furthermore, school choice has any meaning at all only within the framework of school autonomy, providing its most important form of feedback: when parents choose a school unit they, in effect, vindicate the options that unit made within the framework of its autonomy; conversely, when fewer parents elect to send their children to a school unit, this should trigger a procedure of internal re-evaluation and to adjustments that will lead to an improvement of the education provided there.

The legislative proposal introduces autonomy through special provisions that provide school units, public and private, with some specific options. School choice is furthermore promoted by allowing the foundation of independent school units, and also organized education outside school units. Independent school units have their own way of organizing, managing and providing education and are similar, to a large extent, to experimental and model schools. Basic state oversight remains

through a licensing mechanism, prior to any form of autonomy being granted. The license is issued by the Ministry of Education for a specified amount of time and can be revoked before its expiration if justified for a serious reason. Moreover, national educational standards are established, to which all forms of education, including that provided by independent school units, must abide by.

The other side of the coin with autonomy, as mentioned earlier, is school choice. School choice becomes meaningful when parents get to choose between essentially differentiated school units, with or without autonomy, or use the option to create an independent school or opt for education outside a school unit. Such choice is assisted by providing financial incentives, especially to those with lower incomes, when they elect to pursue education outside public school units. These motives do not burden the budget, since any financial support to these parents is offset by the mitigation of the cost for running public school units.

B. On the specific provisions

The legislative proposal contains chapters on the aforementioned principles.

Chapter A contains the general provisions of the bill.

Art. 1 describes the purpose of the law, which aims to enable parents to freely choose the primary and secondary school unit for their children. More autonomy is granted by the state to school units, financial incentives are offered to parents with respect to their choice of a school unit, while innovative educational methods are introduced. The prospect of receiving education outside a school unit is also considered a particularly important option.

Art. 2 lists the general principles of the law; as such, they form the framework within which the objective of achieving autonomy to the fullest extent possible in primary and secondary education can be sought, connected to the introduction of innovative educational methods.

Art. 3 identifies national education standards as the common curriculum in the main courses of the last three grades of primary school and all of the classes of the Gymnasium and Lyceum. The establishment of national educational standards is deemed necessary to ensure that the level of pupils in all types of school units as well as the level of pupils who have chosen to be taught outside a school unit, is satisfactory and corresponds to the knowledge and skills that the compulsory education requires.

Chapter B' contains the bill's provisions that introduce and analyze the notion of school autonomy.

Art. 4 defines the notion and determines the various forms of autonomy that may be granted to school units with respect to their management, finances, and educational work. The necessary procedure is presented. It is determined that administrative and financial autonomy can be granted to public school units, while educational autonomy can be granted to both public and private school units.

Art. 5 regulates the administrative autonomy of a public school unit, defined as the right of the school unit's board to elect its Principal. Thus, a school board comprising of the teachers, the board members of the parents' association and a representative of the local authority gain the right to run the procedure to elect a Principal by themselves.

Art. 6 is about the public school units' financial autonomy, i.e. their right to raise revenue beyond the state funding they receive and, also, to decide for themselves on the expenses

required to enhance the quality of their educational work. It is the differentiation of needs among the various school units that justify this form of autonomy.

Art. 7 analyzes the notion of educational autonomy, which can be granted to all school units, public and private. They get the opportunity to innovate with respect to the curriculum and the courses taught, school manuals, school hours, etc. Every school unit is granted with the right to adjust the content and the process of the education it offers to needs and purposes it deems suitable to itself.

Art. 8 describes the procedure for the submission and approval of a request for administrative, financial or educational autonomy to the Ministry of Education.

Art. 9 authorizes the Minister of Education to issue a ministerial decision regulating any issue connected to the autonomy of school units.

Chapter C' contains the bill's provisions related to the possibility of choosing between more than one public school units.

Art. 10 determines the right of every student to enroll in a public school unit outside the school district he or she resides in.

Art. 11 determines the number of seats that each public school unit should keep available for students outside its school district and how these students will enroll.

Art. 12 authorizes the Minister of Education to issue a ministerial decision in order to determine all details necessary for the enrollment of students in schools outside their school districts, including the units' obligations to publish the number of available positions.

Chapter D' contains the bill's provisions pertaining to independent school units.

Art. 13 introduces the notion of independent school units,

which can be either private or public. These school units may focus on particular scientific disciplines implementing innovative educational methods and responding to their students' particular needs. The article also determines the legal form that these units take.

Art. 14 writes down the procedure for the founding of an independent school unit through a petition to the Minister of Education.

Art. 15 provides that state funding to public independent schools is based on the number of the students enrolled, although they maintain the right to raise funds from other sources.

Art. 16 is about the personnel of the public independent school units. The Principal has the right to seek and recall postings of professors serving elsewhere to the independent units.

Art. 17 provides that every independent school unit drafts its own charter, which determines the way in which the unit is managed. Each independent school unit is represented by its Principal.

Art. 19 defines the function of the charters in independent school units. Its role is essential, since it is the charter that provides the manner, in which students who will enroll are chosen, how the educational program will be formed and how school manuals will be chosen.

Article 19 provides for the oversight exercised by the Ministry of Education on independent school units; this oversight is conducted with respect to the units' compliance with their (approved) charter and the conditions, under which the students receive their education. National educational standards are used to test students' performances.

Art. 20 authorizes the Minister of Education to issue a decision covering any necessary details with respect to issues associated with independent school units.

Art. 21 introduces a novelty for Greece, allowing for school units to be supervised by the respective educational authorities of other EU member-States, following an international agreement. These school units (or students enrolled in them) may not receive any form of financial assistance by the Greek state.

Chapter E' contains the provisions on education outside school units, home schooling, long-distance schooling and self-education.

Art. 22 provides that individual students or classes of students may receive an organized education outside school units. Students who take the initiative for home schooling cover the cost required and may receive financial assistance from the state to the amount of the financial motives they would receive for selecting a private school unit reduced by 25%. The reason for this reduction is to offset the additional costs that come up with respect to monitoring and overseeing education outside school units.

Art. 23 determines the conditions, under which home schooling is allowed. A license is necessary and the curriculum is similar to that of other school units.

Art. 24 regulates the details concerning home schooling and the procedure for its monitoring.

Art. 25 provides that the performance of students receiving home schooling is evaluated in the same manner that applies for students in school units and that they participate in promotion and graduation examinations.

Art. 26 contains a provision concerning the way, in which teachers who teach outside a school unit are organized, along with a provision for their fee and the way it is paid.

Art. 28 authorizes the Minister of Education to issue a ministerial decision regulating all details related to home schooling.

Art. 28 grants the right to adults who have graduated Junior High School to learn the curriculum of High School through distance-learning or outside organized school units, to participate in promotion or graduation examinations and be awarded a graduation title.

Chapter F' contains the provisions related to financial incentives for school choice.

Art. 29 provides for financial incentives to students and parents who elect to receive their education in a private school unit or outside a school unit. Financial incentives are given in the form of tuition-fee subsidies and tax exemptions.

Art. 30 concerns the beneficiaries of the financial incentives. In families of more than one student, a separate incentive is offered for every student.

Art. 31 is about tuition-fee subsidies, the amount of which is determined taking the families taxable income into consideration.

Art. 32 is about tax exemption, the amount of which is also connected to the family taxable income.

Art. 33 determines the amount of the monetary assistance students are granted by means of either tuition-fee subsidy or via tax exemption/ return.

Art. 34 sets out the procedure of filing the request for receiving financial support for receiving education either in private school units or outside school units.

Article 35 prohibits any discrimination against students who receive financial support.

Chapter G' includes the remaining provisions of the bill.

Art. 37 abolishes provisions currently in force that pose various restrictions to the management and organization of private schools.

Art. 38 abolishes current provisions that pose various re-

strictions to model and experimental schools of secondary education with respect to their founding, their organization and management.

Art. 39 sets out an abbreviated procedure, through which the Ministry might provide approval for school books, if certain criteria are met.

Chapter H' contains the bill's final and transitional provisions.

Art. 40 denotes the provisions that the current bill abolishes.

Art. 41 determines the day that the new law takes effect.

Εισηγητική Έκθεση

A. Επί της αρχής

Το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα ήταν ανέκαθεν και εξακολουθεί να είναι σε μεγάλο βαθμό συγκεντρωτικό, καθώς οι βασικές αρμοδιότητες για την εκπαιδευτική πολιτική και διοίκηση της εκπαίδευσης ασκούνται από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων κατά τρόπο ενιαίο για όλες τις σχολικές μονάδες. Η πλήρης εξάρτηση των δημόσιων σχολικών μονάδων από τις αποφάσεις που λαμβάνονται κεντρικά στο Υπουργείο θεωρείται δεδομένη, ενώ ούτε οι ιδιωτικές σχολικές μονάδες έχουν ουσιαστικά περιθώρια αυτονομίας.

Η συζήτηση για την αποκέντρωση του εκπαιδευτικού συστήματος είχε ξεκινήσει στη χώρα μας ακόμα και πριν την οικονομική κρίση. Διεθνείς μάλιστα οργανισμοί, όπως για παράδειγμα ο ΟΟΣΑ διατύπωσαν συγκεκριμένες προτάσεις προς την κατεύθυνση αυτή ήδη από το 2011. Οι σχετικές προτάσεις για ποιότητα στην εκπαίδευση, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα του συστήματος και κοινωνική λογοδοσία των σχολικών μονάδων που χρηματοδοτούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό, αποσκοπούσαν στη διαμόρφωση ενός νέου περιβάλλοντος για τη λειτουργία του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Διακηρύξεις και

νομοθετικές πρακτικές τα τελευταία χρόνια, μέχρι και το 2015, οδήγησαν, έστω και με άτολμο τρόπο, προς μια κατεύθυνση αποσυγκέντρωσης αρμοδιοτήτων, διαφάνειας και λογοδοσίας, ενώ η αυτονομία της σχολικής μονάδας έχει διακηρυχθεί κατά καιρούς ως επίσημος στόχος της Πολιτείας. Χαρακτηριστικές είναι οι εκπαιδευτικές αλλαγές στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, στο πλαίσιο της πολιτικής για το «Νέο Σχολείο» (ν. 3848/2010), οι οποίες περιελάμβαναν την αναβάθμιση και επέκταση των ολοήμερων σχολείων, την ανάπτυξη νέων ευέλικτων προγραμμάτων σπουδών, την αποκέντρωση της κατάρτισης των εκπαιδευτικών, την εισαγωγή της αυτοαξιολόγησης του σχολείου. Πρόκειται για αλλαγές που αποσκοπούσαν στη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου με τρόπους που συνάδουν με την έκθεση του ΟΟΣΑ αλλά και την επικρατούσα διεθνή πρακτική σε εκπαιδευτικά συστήματα πολλών χωρών. Επιπλέον, η έννοια της «αυτονομίας» της σχολικής μονάδας εισήχθη ως δέσμευση της ελληνικής πολιτείας στο Μνημόνιο του 2015 (βλ. άρθρο 3, Παρ. Γ', εδ. 4.1 ν. 4336/2015).

Εν τούτοις, παρά τη συχνή επίκληση της ανάγκης για αποκέντρωση και κάποιες προσπάθειες θεσμικού χαρακτήρα (η κυριότερη, η οποία ήδη μνημονεύθηκε, ήταν ο ν. 3848/2010), ο συγκεντρωτισμός και η ομοιομορφία συνεχίζουν να αποτελούν βασικά χαρακτηριστικά του συστήματος στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Μάλιστα, πρόσφατες νομοθετικές διατάξεις με τις οποίες τέθηκαν περιορισμοί στη λειτουργία των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων και στα πρότυπα και πειραματικά σχολεία αντέστρεψαν την αδύναμη, έστω, τάση προς αποκέντρωση και μετέφεραν αρμοδιότητες από σχολικές μονάδες προς το Υπουργείο. Παράλληλα, δεν άλλαξε ο ρόλος που καλούνται να παίξουν οι αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Υπουργείου (περιφερειακές διευθύνσεις), οι οποίες απλώς καλούνται να εφαρμόσουν σε τοπικό επίπεδο πολιτικές που αποφασίζονται κεντρικά.

Αποτέλεσμα του παραπάνω συγκεντρωτισμού είναι η ουσιαστική έλλειψη οποιασδήποτε δυνατότητας επιλογής για τους γονείς και τους μαθητές. Περαιτέρω, δεν υπάρχει κάποιο μέτρο σύγκρισης, με βάση το οποίο να μπορεί ν' αξιολογηθεί το σημερινό σύστημα.

Μέσα στο παραπάνω πλαίσιο, με το νομοσχέδιο υλοποιείται η δέσμευση του τρίτου Μνημονίου και εισάγεται η έννοια της σχολικής αυτονομίας, παράλληλα με τη συνδεδεμένη με αυτή έννοια της σχολικής επιλογής, στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Σε ένα σχολικό σύστημα που χαρακτηρίζεται από κεντρικό έλεγχο του συνόλου των δημοσίων σχολικών μονάδων και, σε μεγάλο βαθμό, των ιδιωτικών, και από την έλλειψη επιλογών για τους γονείς, εισάγονται σημαντικά στοιχεία αυτονομίας στις σχολικές μονάδες, οι οποίες αποκτούν τη δυνατότητα να προσαρμόσουν τη διοικητική, οικονομική και εκπαιδευτική λειτουργία τους στις τοπικές συνθήκες και στις ιδιαίτερες ανάγκες και ενδιαφέροντα των μαθητών τους.

Ο στόχος της αυτονομίας είναι διπλός. Από τη μία, η αυτονομία των σχολικών μονάδων είναι ένδειξη εμπιστοσύνης στο ανθρώπινο δυναμικό της εκπαίδευσης. Μέσω της ενίσχυσης της αυτονομίας ο νόμος παρέχει τα περιθώρια για τη βέλτιστη αξιοποίηση των δυνατοτήτων των ίδιων των εκπαιδευτικών, οι οποίοι αντιμετωπίζονται πλέον ως επαγγελματίες που μπορούν με επάρκεια να λαμβάνουν αποφάσεις για το καθημερινό εκπαιδευτικό τους έργο. Από την άλλη, αποβλέπει στις ανάγκες των μαθητών και στην προσαρμογή της σχολικής μονάδας και ιδίως της διδασκαλίας στις τοπικές συνθήκες. Η σχολική επιλογή, επιπροσθέτως, έχει νόημα μόνο στο πλαίσιο της αυτονομίας των σχολικών μονάδων, την οποία και ανατροφοδοτεί. Η επιλογή μιας σχολικής μονάδας από τους γονείς δικαιώνει τις επιλογές της ίδιας της μονάδας που έγιναν εντός του πλαισίου της αυτονομίας της, ενώ η τυχόν μειωμένη επιλογή της προ-

βληματίζει τους παράγοντες της εκπαιδευτικής κοινότητας και οδηγεί σε αλλαγές και προσαρμογές με σκοπό την αναβάθμιση της ποιότητας του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου.

Η αυτονομία εισάγεται με τη ρύθμιση ειδικών σχετικών δυνατοτήτων για τις δημόσιες και τις ιδιωτικές σχολικές μονάδες. Επιπλέον, όμως, προωθείται με την καθιέρωση της δυνατότητας για την ίδρυση ανεξάρτητων δημοσίων σχολικών μονάδων, όπως και για την παροχή οργανωμένης εκπαίδευσης εκτός σχολικής μονάδας. Οι ανεξάρτητες σχολικές μονάδες έχουν δικό τους τρόπο οργάνωσης, διοίκησης και παροχής του εκπαιδευτικού έργου και προσομοιάζουν σε σημαντικό βαθμό με τα πρότυπα και πειραματικά σχολεία. Ο βασικός κρατικός έλεγχος παραμένει, λαμβάνοντας τη μορφή της αδειοδότησης, προκειμένου να χορηγηθούν μορφές αυτονομίας. Η άδεια χορηγείται από το Υπουργείο Παιδείας για περιορισμένο χρονικό διάστημα και μπορεί να ανακληθεί και νωρίτερα, εάν συντρέχει σοβαρός λόγος. Επίσης, καθιερώνονται τα εθνικά εκπαιδευτικά πρότυπα, προς τα οποία πρέπει να είναι συμβατή η εκπαίδευση που παρέχεται από τις αυτόνομες μονάδες.

Αντίστροφη όψη της αυτονομίας, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, είναι η επιλογή. Η επιλογή αποκτά ουσιαστικά χαρακτηριστικά, όταν οι γονείς μπορούν να επιλέξουν για τα παιδιά τους ανάμεσα σε διάφορες σχολικές μονάδες, με ή χωρίς αυτονομία, καθώς και να αξιοποιήσουν τη δυνατότητα για τη σύσταση ανεξάρτητου σχολείου ή της οργάνωσης της εκπαίδευσης εκτός σχολικής μονάδας. Η επιλογή ενισχύεται και μέσω της παροχής οικονομικών κινήτρων, ιδίως στους οικονομικά ασθενέστερους, για τη φοίτηση σε ιδιωτικές σχολικές μονάδες της επιλογής τους ή για τη συμμετοχή σε εκπαίδευση εκτός σχολικής μονάδας. Τα κίνητρα αυτά δεν επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό, καθ' όσον οι παροχές προς τους γονείς αντισταθμίζονται από την ελάφρυνση του κόστους της δημόσιας εκπαίδευσης.

B. Παρουσίαση επιμέρους διατάξεων

Το νομοσχέδιο είναι διαρθρωμένο σε κεφάλαια που εξειδικεύουν τις παραπάνω αρχές. Το **Κεφάλαιο Α΄** περιλαμβάνει τις γενικές διατάξεις του νομοσχεδίου.

Στο **άρθρο 1** ορίζεται ως σκοπός του νόμου η παροχή δυνατότητας στους γονείς να επιλέγουν ελεύθερα τη σχολική μονάδα πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για τα τέκνα τους. Χορηγείται μεγαλύτερη αυτονομία από το κράτος στις σχολικές μονάδες, παρέχονται οικονομικά κίνητρα στους γονείς για την επιλογή σχολικής μονάδας, ενώ ταυτόχρονα εισάγονται καινοτόμες εκπαιδευτικές μέθοδοι. Ιδιαίτερα σημαντική κρίνεται και η παρεχόμενη δυνατότητα διδασκαλίας εκτός σχολικής μονάδας.

Το **άρθρο 2** απαριθμεί τις γενικές αρχές που διέπουν τις διατάξεις του νόμου και διαμορφώνουν εκείνο το πλαίσιο εντός του οποίου μπορεί να ευοδωθεί ο στόχος της όσο δυνατόν μεγαλύτερης αυτονομίας στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση με ταυτόχρονη εισαγωγή καινοτόμων μεθόδων.

Στο **άρθρο 3** προσδιορίζονται τα εθνικά εκπαιδευτικά πρότυπα ως τα κοινά προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα στα βασικά μαθήματα των τριών τελευταίων τάξεων του Δημοτικού και όλων των τάξεων του Γυμνασίου και του Λυκείου. Η θέσπιση εθνικών εκπαιδευτικών προτύπων κρίνεται αναγκαία, ώστε να ελέγχεται ότι το επίπεδο των μαθητών σε όλες τις μορφές σχολικών μονάδων, αλλά και των μαθητών που έχουν επιλέξει τη διδασκαλία εκτός σχολικής μονάδας είναι ικανοποιητικό και ανταποκρίνεται στις γνώσεις και δεξιότητες που απαιτεί η υποχρεωτική εκπαίδευση.

Το **Κεφάλαιο Β΄** περιλαμβάνει τις διατάξεις του νομοσχεδίου που εισάγουν και αναλύουν την έννοια της αυτονομίας σχολικών μονάδων.

Στο **άρθρο 4** προσδιορίζεται η έννοια και οι επιμέρους μορφές της αυτονομίας που μπορούν να αποκτήσουν οι σχολικές μονάδες αναφορικά με τη διοίκησή τους, την οικονομική τους διαχείριση και την παροχή εκπαιδευτικού έργου. Αναλύεται η διαδικασία που απαιτείται να ακολουθηθεί για τη χορήγηση αυτονομίας σε κάθε σχολική μονάδα αυτοτελώς και προσδιορίζεται ότι η διοικητική και οικονομική αυτονομία μπορούν να χορηγηθούν στις δημόσιες σχολικές μονάδες, ενώ η εκπαιδευτική τόσο στις δημόσιες όσο και στις ιδιωτικές σχολικές μονάδες.

Το **άρθρο 5** αναφέρεται στη διοικητική αυτονομία δημόσιας σχολικής μονάδας η οποία συνίσταται στην δυνατότητα του σχολικού συμβουλίου να επιλέξει το Διευθυντή της συγκεκριμένης σχολικής μονάδας. Δίδεται, δηλαδή, η δυνατότητα σε ένα συλλογικό όργανο αποτελούμενο από το σύλλογο των διδασκόντων, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου γονέων και από τον εκπρόσωπο της τοπικής αυτοδιοίκησης στη σχολική επιτροπή να διενεργήσουν τη διαδικασία που προβλέπεται αυτοτελώς και να επιλέξουν τον Διευθυντή για τη σχολική τους μονάδα.

Το **άρθρο 6** αναφέρεται στην οικονομική αυτονομία των δημόσιων σχολικών μονάδων ως τη δυνατότητά τους να εισπράτουν έσοδα πέραν της κρατικής επιχορήγησης, αλλά και να προβαίνουν αυτοτελώς σε εκείνα τα έξοδα που κρίνουν απαραίτητα για τη βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου που παρέχουν. Οι ανάγκες κάθε δημόσιας σχολικής μονάδας είναι εκείνες που θα δικαιολογήσουν την χορήγηση αυτού του είδους της αυτονομίας, η οποία και χορηγείται αποκλειστικά για την ικανοποίηση των επικαλούμενων αυτών αναγκών.

Στο **άρθρο 7** αναλύεται η έννοια της εκπαιδευτικής αυτονομίας που μπορεί να χορηγηθεί σε όλες τις σχολικές μονάδες σε σχέση με την παροχή εκπαίδευσης. Χορηγείται δυνατότητα καινοτομίας ως προς το ωρολόγιο πρόγραμμα, τα διδασκόμε-

να μαθήματα, τα διδακτικά εγχειρίδια, τον τύπο της σχολικής μονάδας, αλλά και το πρόγραμμα σπουδών. Κάθε σχολική μονάδα αποκτά τη δυνατότητα να προσαρμόσει στις δικές της ανάγκες και στόχους τα ζητήματα σχετικά με την εκπαιδευτική διαδικασία, ακολουθώντας πάντοτε τους γενικούς στόχους της παιδείας.

Το **άρθρο 8** περιγράφει τη διαδικασία για την υποβολή και την έγκριση του αιτήματος για διοικητική, οικονομική ή εκπαιδευτική αυτονομία προς το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Με το **άρθρο 9** παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων να καθορίζει με απόφασή του κάθε σχετικό με την αυτονομία των σχολικών μονάδων ζήτημα.

Το **Κεφάλαιο Γ'** περιλαμβάνει τις διατάξεις του νομοσχεδίου που αφορούν τη δυνατότητα επιλογής μεταξύ περισσότερων δημόσιων σχολικών μονάδων.

Με το **άρθρο 10** χορηγείται υπό προϋποθέσεις σε κάθε μαθητή το δικαίωμα να επιλέξει και να φοιτήσει σε δημόσια σχολική μονάδα διαφορετική από εκείνην της περιφέρειας στην οποία υπάγεται.

Το **άρθρο 11** προσδιορίζει τον αριθμό των διαθέσιμων θέσεων σε κάθε δημόσια σχολική μονάδα που μπορούν να καλυφθούν από μαθητές που δεν κατοικούν στην οικεία περιφέρεια και τη διαδικασία εγγραφής σε αυτή.

Με το **άρθρο 12** παρέχεται στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων νομοθετική εξουσιοδότηση να καθορίζει με απόφασή του τις λεπτομέρειες σχετικά με τη διαδικασία εγγραφής μαθητών άλλης περιφέρειας σε δημόσιες σχολικές μονάδες. Επιπροσθέτως, ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων υποχρεούται να ορίσει με απόφασή του τα απαραίτητα μέτρα δημοσιότητας σχετικά με το δικαίωμα μαθητών

και γονέων να επιλέξουν διαφορετική δημόσια σχολική μονάδα από αυτή που τους αντιστοιχεί στο πλαίσιο της περιφέρειας στην οποία υπάγονται.

Το **Κεφάλαιο Δ'** περιλαμβάνει τις διατάξεις του νομοσχεδίου που ρυθμίζουν τα ζητήματα σχετικά με τις ανεξάρτητες σχολικές μονάδες.

Το **άρθρο 13** εισάγει την έννοια των ανεξάρτητων σχολικών μονάδων, οι οποίες δύναται να είναι δημόσιες ή ιδιωτικές. Η ιδιαιτερότητα των σχολικών αυτών μονάδων έγκειται στην προσπάθειά τους να εμβαθύνουν σε συγκεκριμένους γνωστικούς και επιστημονικούς τομείς εφαρμόζοντας καινοτόμες παιδαγωγικές μεθόδους και προσπαθώντας να ανταποκριθούν σε ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών. Επίσης, προσδιορίζεται η νομική μορφή που λαμβάνουν οι δημόσιες ανεξάρτητες σχολικές μονάδες.

Στο **άρθρο 14** αποτυπώνεται η διαδικασία σύστασης μίας ανεξάρτητης σχολικής μονάδας με την υποβολή σχετικού αιτήματος στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων .

Το **άρθρο 15** αναφέρεται στην κρατική επιχορήγηση που λαμβάνουν οι ανεξάρτητες σχολικές μονάδες ανάλογα με τον αριθμό των μαθητών τους, αν και έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν επιχορηγήσεις και από άλλες πηγές.

Το **άρθρο 16** αναφέρεται στη στελέχωση των δημόσιων ανεξάρτητων σχολικών μονάδων από εκπαιδευτικούς της δημόσιας εκπαίδευσης. Απόκλιση από τις γενικές διατάξεις συνιστά ότι εκείνος ο οποίος εγκρίνει το αίτημα για απόσπαση σε τέτοια σχολική μονάδα είναι ο διευθυντής της, ο οποίος μάλιστα έχει το δικαίωμα να την ανακαλέσει οποιαδήποτε στιγμή.

Το **άρθρο 17** ορίζει πως κάθε ανεξάρτητη σχολική μονάδα καταρτίζει το καταστατικό της, το οποίο καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο διοικείται η μονάδα. Εκπρόσωπος κάθε ανεξάρτητης σχολικής μονάδας θεωρείται ο Διευθυντής της.

Στο **άρθρο 18** προσδιορίζεται η λειτουργία του καταστατικού

σε κάθε ανεξάρτητη σχολική μονάδα. Ο ρόλος του καταστατικού είναι πρωταρχικός, διότι το καταστατικό προβλέπει τον τρόπο με τον οποίο επιλέγονται οι μαθητές που θα στελεχώσουν τη μονάδα, τη διαμόρφωση του παιδαγωγικού προγράμματος και τον τρόπο επιλογής των διδακτικών συγγραμμάτων.

Το **άρθρο 19** προβλέπει τον έλεγχο που ασκείται από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ως εποπτεύουσα αρχή επί της ανεξάρτητης σχολικής μονάδας ως προς την τήρηση του καταστατικού και τις συνθήκες παροχής εκπαιδευτικού έργου. Οι μαθητές των μονάδων αυτών ελέγχονται ως προς τις επιδόσεις τους μέσω των εθνικών εκπαιδευτικών προτύπων.

Με το **άρθρο 20** παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων να καθορίζει με απόφασή του τις λεπτομέρειες σχετικά με τα ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία των ανεξάρτητων σχολικών μονάδων.

Το **άρθρο 21** εισάγει την καινοτομία της σύστασης σχολικών μονάδων που υπάγονται στην εποπτεία των αρμόδιων αρχών άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και λειτουργούν σύμφωνα με τη νομοθεσία τους χωρίς να λαμβάνουν οποιαδήποτε χρηματοδότηση από το Ελληνικό Δημόσιο.

Το **Κεφάλαιο Ε'** περιλαμβάνει τις διατάξεις που ρυθμίζουν τη διδασκαλία εκτός σχολικών μονάδων, την κατ' οίκον διδασκαλία, τη διδασκαλία εξ αποστάσεως και την αυτοδιδασκαλία.

Με το **άρθρο 22** παρέχεται η δυνατότητα οργανωμένης διδασκαλίας εκτός σχολικών μονάδων σε μεμονωμένους μαθητές ή σε τμήματα μαθητών. Οι γονείς, με πρωτοβουλία των οποίων, άλλωστε, επιλέγεται η κατ' οίκον διδασκαλία, αναλαμβάνουν να καλύπτουν το κόστος λαμβάνοντας κρατική οικονομική ενίσχυση μειωμένη κατά ποσοστό 25% σε σχέση με αυτή που θα λάμβαναν για τέκνα που φοιτούσαν σε σχολικές μονάδες. Η οικονομική ενίσχυση στις περιπτώσεις κατ' οίκον διδασκαλίας χορηγείται μειωμένη κατά το παραπάνω ποσοστό, διότι αντι-

σταθμίζεται από την έλλειψη κόστους εποπτείας που απαιτείται στην περίπτωση διδασκαλίας εντός σχολικών μονάδων.

Με το **άρθρο 23** καθορίζονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες επιτρέπεται η κατ' οίκον διδασκαλία. Απαιτείται η χορήγηση σχετικής άδεια, ενώ η διδακτική ύλη που καλύπτεται κατ' οίκον είναι αντίστοιχη με τη διδασκόμενη στις σχολικές μονάδες.

Με το **άρθρο 24** ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες σχετικά με την άδεια κατ' οίκον διδασκαλίας και προβλέπεται η διαδικασία ελέγχου της τήρησης των όρων αυτής.

Το **άρθρο 25** προβλέπει την αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών που διδάσκονται κατ' οίκον κατά τρόπο όμοιο με αυτόν που αξιολογούνται οι μαθητές εντός σχολικών μονάδων καθώς και την συμμετοχή τους στις προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις.

Το **άρθρο 26** περιλαμβάνει τη ρύθμιση για το τρόπο οργάνωσης των εκπαιδευτικών που διδάσκουν εκτός σχολικής μονάδας. Περιέχει πρόβλεψη για το ύψος και τον τρόπο καταβολής της αμοιβής τους.

Με το **άρθρο 27** παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων να καθορίζει με απόφασή του τις λεπτομέρειες σχετικά με τα ζητήματα που αφορούν την κατ' οίκον διδασκαλία.

Με το **άρθρο 28** χορηγείται σε ενήλικες που έχουν αποφοιτήσει από το Γυμνάσιο το δικαίωμα να διδαχθούν τη διδακτέα ύλη του Λυκείου εξ αποστάσεως ή εκτός οργανωμένων σχολικών μονάδων, να συμμετάσχουν στις προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις και να λάβουν τον απολυτήριο τίτλο.

Το **Κεφάλαιο ΣΤ'** περιλαμβάνει τις διατάξεις του νομοσχεδίου που αφορούν την παροχή οικονομικών κινήτρων ως προς την σχολική επιλογή.

Με το **άρθρο 29** προβλέπεται η παροχή οικονομικών κινήτρων σε μαθητές και γονείς για την επιλογή τους να λάβουν

εκπαίδευση σε ιδιωτική σχολική μονάδα ή εκτός σχολικής μονάδας. Ως μορφές οικονομικών κινήτρων καθορίζονται η επιδότηση διδάκτρων και η επιστροφή φόρου.

Το **άρθρο 30** αναφέρεται στους δικαιούχους των οικονομικών κινήτρων. Προβλέπεται η παροχή χωριστού οικονομικού κινήτρου για κάθε ανήλικο μαθητή.

Το **άρθρο 31** αναφέρεται στην επιδότηση διδάκτρων, η οποία καθορίζεται με εισοδηματικά κριτήρια και καλύπτει τις δαπάνες για την παροχή εκπαίδευσης είτε από ιδιωτικές σχολικές μονάδες είτε εκτός σχολικής μονάδας.

Το **άρθρο 32** αναφέρεται στην φοροαπαλλαγή ή, αλλιώς, επιστροφή φόρου ως μορφή οικονομικού κινήτρου, η οποία, επίσης, προσδιορίζεται βάσει εισοδηματικών κριτηρίων.

Με το **άρθρο 33** καθορίζονται τα χρηματικά ποσά τα οποία δύναται να δοθούν στους δικαιούχους είτε ως επιδότηση διδάκτρων είτε με τη μορφή της φοροαπαλλαγής/επιστροφής φόρου.

Το **άρθρο 34** προβλέπει τη διαδικασία σχετικά με την υποβολή αιτήματος για την λήψη οικονομικού κινήτρου για την παροχή εκπαίδευσης είτε από ιδιωτικές σχολικές μονάδες είτε εκτός σχολικής μονάδας.

Το **άρθρο 35** θεσπίζει την απαγόρευση οποιασδήποτε διάκρισης σε βάρος μαθητών που απολαμβάνουν οικονομικά κίνητρα.

Με το **άρθρο 36** παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών να καθορίσουν με κοινή τους απόφαση τις λεπτομέρειες σχετικά με την παροχή οικονομικών κινήτρων προς μαθητές και γονείς ως προς τη σχολική επιλογή.

Το **Κεφάλαιο Ζ'** περιλαμβάνει τις λοιπές διατάξεις του νομοσχεδίου.

Με το **άρθρο 37** καταργούνται οι ισχύουσες διατάξεις που

θέτουν περιορισμούς στη λειτουργία και οργάνωση των ιδιωτικών σχολικών μονάδων.

Με το **άρθρο 38** καταργούνται οι ισχύουσες διατάξεις που θέτουν περιορισμούς στα πρότυπα και πειραματικά σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως προς την ίδρυση, την οργάνωση και τη λειτουργία τους.

Το **άρθρο 39** εγκαθιδρύει διαδικασία με την οποία το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής θα προβαίνει εντός σύντομου χρονικού διαστήματος σε έγκριση των σχολικών εγχειριδίων, εφόσον πληρούνται καθορισμένα κριτήρια.

Το **Κεφάλαιο Η΄** περιλαμβάνει τις τελικές και μεταβατικές διατάξεις του νομοσχεδίου.

Το **άρθρο 40** απαριθμεί τις ισχύουσες διατάξεις που καταργεί ο παρών νόμος.

Το **άρθρο 41** ορίζει την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου.

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ:
Αυτονομία
σχολικών μονάδων,
σχολική επιλογή και
άλλες διατάξεις

Κεφάλαιο Α:

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Σκοπός του νόμου

1. Με τον παρόντα νόμο καθιερώνεται η αυτονομία των σχολικών μονάδων στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση παράλληλα με τη σχολική επιλογή. Σχολική επιλογή είναι η νομική και ουσιαστική δυνατότητα των γονέων να επιλέγουν την ειδικότερη μορφή που θα λάβει η πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση των τέκνων τους.

2. Το κράτος παρέχει ευρεία αυτονομία στις σχολικές μονάδες ενώ παράλληλα διασφαλίζει, μέσω των εθνικών εκπαιδευτικών προτύπων, ότι το πλαίσιο εκπαίδευσης που έχει επιλεγεί παρέχει τις γνώσεις και δεξιότητες που συνδέονται με την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

3. Οι γονείς πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν, για την εκπαίδευση των τέκνων τους, τη σχολική μονάδα που θεωρούν ότι είναι η πλέον κατάλληλη γι' αυτά χωρίς οικονομικούς περιορισμούς, στο βαθμό που κάτι τέτοιο είναι εφικτό, αλλά και να επιλέξουν τη φοίτηση των τέκνων τους σε δημόσιες σχολικές μονάδες που εισάγουν εκπαιδευτικές καινοτομίες ή και εκτός σχολικών μονάδων.

Άρθρο 2

Γενικές αρχές

1. Γενικές αρχές που διέπουν τις διατάξεις του παρόντος νόμου είναι η αυτονομία στη διοίκηση και την οικονομική διαχείριση των σχολικών μονάδων, η αποκέντρωση στη λήψη των εκπαιδευτικών αποφάσεων, η σύνδεση αποφάσεων και ευθύνης, η δυνατότητα επιλογής για τους γονείς, η ισότιμη μεταχείριση της εκπαίδευσης που παρέχεται σε ιδιωτικές και δημόσιες σχολικές μονάδες, καθώς και της διδασκαλίας εκτός σχολικής μονάδας.

2. Με τον παρόντα νόμο ενθαρρύνεται η καινοτομία στην εκπαίδευση και η σύνδεσή της με τις ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών.

3. Όπου στο νόμο αυτό γίνεται αναφορά σε δικαιώματα των μαθητών, αυτά ασκούνται για λογαριασμό τους από τους έχοντες την επιμέλειά τους, εάν είναι ανήλικοι. Οι ενήλικες μαθητές ασκούν μόνοι τους τα δικαιώματα που τους παρέχει ο παρών νόμος.

Άρθρο 3

Εθνικά εκπαιδευτικά πρότυπα

1. Για τις τάξεις Δ', Ε' και ΣΤ' Δημοτικού, όλες τις τάξεις του Γυμνασίου και όλες τις τάξεις του Λυκείου καθιερώνονται εθνικά εκπαιδευτικά πρότυπα. Τα εθνικά εκπαιδευτικά πρότυπα ορίζουν τις γνώσεις και δεξιότητες που πρέπει να κατέχουν οι μαθητές, προκειμένου να εκπληρώνονται οι σκοποί της εκπαίδευσης.

2. Τα εθνικά εκπαιδευτικά πρότυπα (ήτοι τα βασικά μαθήματα ανά τάξη και η διδακτέα ύλη σ' αυτά) ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, μετά από πρόταση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

3. Τα εθνικά εκπαιδευτικά πρότυπα αποτελούν το βασικό εργαλείο με το οποίο ελέγχονται οι επιδόσεις των μαθητών στο πλαίσιο της αυτονομίας των σχολικών μονάδων, των ανεξάρτητων σχολικών μονάδων, των ιδιωτικών σχολικών μονάδων και των σχεδίων διδασκαλίας εκτός σχολικής μονάδας, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν η εκπαίδευση που παρέχεται στους μαθητές είναι ισοδύναμη με αυτήν που παρέχεται στις δημόσιες σχολικές μονάδες στις οποίες δεν έχει χορηγηθεί εκπαιδευτική αυτονομία, σύμφωνα με το άρθρο 7 του παρόντος νόμου.

4. Με την υπουργική απόφαση της παρ. 2 ορίζεται η διαδικασία εξέτασης στα εθνικά εκπαιδευτικά πρότυπα, ο τρόπος βαθμολογίας και οι επιδόσεις των μαθητών, από τις οποίες τεκμηριώνεται η επαρκής λειτουργία της κάθε σχολικής μονάδας ή του σχεδίου διδασκαλίας κατ' οίκον.

Κεφάλαιο Β: Αυτονομία σχολικών μονάδων

Άρθρο 4

Έννοια αυτονομίας σχολικών μονάδων

1. Αυτονομία των σχολικών μονάδων είναι η δυνατότητά τους, μετά από άδεια που χορηγείται από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, να αποκλίνουν, εντός του πλαισίου και σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο παρόν κεφάλαιο, από τις διατάξεις που ισχύουν σε σχέση με τη διοίκησή τους, την οικονομική τους λειτουργία και την παροχή εκπαιδευτικού έργου. Οι αποκλίσεις αυτές γίνονται με σκοπό τη βελτίωση των διοικητικών δομών της μονάδας, την αύξηση των προσόδων της μονάδας και τη διαχείρισή τους βάσει των ειδικότερων αναγκών των μαθητών και την προσαρμογή του εκπαιδευτικού έργου στις ανάγκες των μαθητών με εισαγωγή στοιχείων καινοτομίας.

2. Η χορήγηση της αυτονομίας σε μια σχολική μονάδα γίνεται με απόφαση του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων μετά από σύμφωνη γνώμη του οικείου Περιφερειακού

Συμβουλίου. Ειδικά για την εκπαιδευτική αυτονομία, αντί για το οικείο Περιφερειακό Συμβούλιο, γνωμοδοτεί το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Η σχετική απόφαση μπορεί να ισχύει για ένα ή δύο ακαδημαϊκά έτη και να ανανεώνεται ή να τροποποιείται μετά τη λήξη της αφού έχει προηγηθεί αξιολόγηση της αυτόνομης σχολικής μονάδας. Η απόφαση μπορεί να ανακληθεί για σοβαρούς λόγους, αναγόμενους στη λειτουργία της σχολικής μονάδας, και πριν από την αρχικώς καθορισθείσα ημερομηνία λήξεώς της.

3. Η αυτονομία διακρίνεται σε διοικητική, οικονομική και εκπαιδευτική.

4. Η διοικητική και η οικονομική αυτονομία χορηγούνται για τις δημόσιες σχολικές μονάδες. Η εκπαιδευτική αυτονομία χορηγείται για τις δημόσιες και τις ιδιωτικές σχολικές μονάδες.

Άρθρο 5

Διοικητική αυτονομία

1. Διοικητική αυτονομία είναι η δυνατότητα των οργάνων μιας δημόσιας σχολικής μονάδας να επιλέγουν το Διευθυντή της. Συγκεκριμένα, το σχολικό συμβούλιο μιας σχολικής μονάδας μπορεί να ζητήσει να του επιτραπεί να διενεργήσει αυτοτελώς τη διαδικασία για επιλογή Διευθυντή στη συγκεκριμένη σχολική μονάδα.

2. Η επιλογή γίνεται με αξιοκρατικά κριτήρια και με δομημένη προσωπική συνέντευξη, στην οποία ο υποψήφιος αναπτύσσει τις απόψεις του για τη διοίκηση και λειτουργία της συγκεκριμένης σχολικής μονάδας. Η βαθμολογία της συνέντευξης δεν μπορεί να επηρεάσει την αξιολόγηση κατά ποσοστό μεγαλύτερο από 25%.

3. Με τη συνέντευξη αξιολογούνται ειδικότερα οι προτεραιότητες που θέτουν οι υποψήφιοι διευθυντές ως προς την οι-

κονομική διαχείριση και το εκπαιδευτικό έργο σε σχέση με τις τοπικές συνθήκες και τις ειδικότερες ανάγκες των μαθητών της συγκεκριμένης σχολικής μονάδας.

Άρθρο 6

Οικονομική αυτονομία

1. Οικονομική αυτονομία είναι η δυνατότητα της σχολικής μονάδας να διαχειρίζεται αυτοτελώς τα έσοδά της, να αναζητεί την αύξησή τους ιδίως μέσα από δωρεές και χορηγίες που κατευθύνονται ειδικά προς αυτήν και να πραγματοποιεί τις δαπάνες που είναι απαραίτητες, κατά την κρίση της, για την καλύτερη παροχή του παιδαγωγικού έργου και τη διαμόρφωση και βελτίωση των κατάλληλων κτιριακών και λοιπών υποδομών προς το σκοπό αυτό.

2. Ο Διευθυντής θεωρείται δευτερεύων διατάκτης ως προς τη διαχείριση της κρατικής επιχορήγησης που λαμβάνει η δημόσια σχολική μονάδα, κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 65 ν. 4270/2014 (ΦΕΚ Α' 143). Η κρατική επιχορήγηση δεν καλύπτει τις αμοιβές του προσωπικού, οι οποίες καταβάλλονται απ' ευθείας μέσω της Ενιαίας Αρχής Πληρωμής (παρ. 1γ' του άρθρου 2 ν. 3845/2010, ΦΕΚ Α' 65).

3. Οι δημόσιες σχολικές μονάδες με οικονομική αυτονομία αναζητούν και έσοδα εκτός της κρατικής επιχορήγησης. Τα έσοδα αυτά καταγράφονται σε χωριστούς λογαριασμούς και ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας θεωρείται, ως προς αυτά, κύριος διατάκτης.

4. Τον πρώτο μήνα κάθε ακαδημαϊκού έτους ο Διευθυντής της δημόσιας σχολικής μονάδας με οικονομική αυτονομία καταρτίζει σχέδιο προϋπολογισμού, το οποίο εγκρίνεται από το σχολικό συμβούλιο. Ο προϋπολογισμός αυτός είναι υποχρεωτικά ισοσκελισμένος και περιέχει, στη στήλη των εσόδων, μόνο την αναμενόμενη κρατική επιχορήγηση για το αντίστοιχο ακα-

δημαϊκό έτος. Επιτρέπεται η τροποποίηση του προϋπολογισμού εντός του ακαδημαϊκού έτους, ιδίως όταν διασφαλίζονται έσοδα επιπλέον της κρατικής επιχορήγησης. Η σύνταξη και δομή του προϋπολογισμού ακολουθεί το λογιστικό σύστημα που εφαρμόζεται για τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

5. Το αίτημα για οικονομική αυτονομία περιέχει αιτιολόγηση της σχετικής ανάγκης, ιδίως σε σχέση με τις ανάγκες της σχολικής μονάδας ή τις προσδοκίες για δημιουργία εσόδων πέραν της κρατικής επιχορήγησης.

Άρθρο 7

Εκπαιδευτική αυτονομία

1. Εκπαιδευτική αυτονομία είναι η δυνατότητα της σχολικής μονάδας να διαμορφώνει το ωρολόγιο πρόγραμμα και τη διδακτέα ύλη κατά παρέκκλιση από όσα ισχύουν για τα υπόλοιπα σχολεία, να επιλέγει διδακτικά εγχειρίδια που δεν χρησιμοποιούνται σε άλλες σχολικές μονάδες και να εφαρμόζει ειδικές παιδαγωγικές μεθόδους. Ενδεικτικά, στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής αυτονομίας επιτρέπεται η αύξηση του ωραρίου διδασκαλίας μέχρι δύο (2) διδακτικές ώρες ημερησίως, η αντικατάσταση μαθημάτων με άλλα, η αυξομείωση διδακτικών ωρών ανά μάθημα, η προσθήκη νέων μαθημάτων και πολιτιστικών, καλλιτεχνικών, αθλητικών και άλλων μορφωτικών δραστηριοτήτων, ο διαχωρισμός των μαθητών της ίδιας τάξης ανά επίπεδο και η προσαρμογή της διδασκαλίας στο επίπεδο αυτό με χρήση αντίστοιχων εγχειριδίων, η διδασκαλία ενός ή περισσότερων μαθημάτων σε γλώσσες πλην της Ελληνικής, καθώς και η λειτουργία ειδικών τμημάτων ή μαθημάτων για προικισμένους μαθητές. Επίσης, επιτρέπεται στο ίδιο πλαίσιο η διαμόρφωση ωρολογίου προγράμματος που αντιστοιχεί σε κλασσικό ή ενιαίο πολυ-

κλαδικό λύκειο, όπως αυτά ορίζονταν στα άρθρα 6 και 7 του ν. 1566/1985 (ΦΕΚ Α' 167).

2. Δεν επιτρέπεται, στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής αυτονομίας, η παρέκκλιση από τους γενικούς σκοπούς της παιδείας, καθώς και από τους σκοπούς που αντιστοιχούν στη βαθμίδα εκπαίδευσης της συγκεκριμένης σχολικής μονάδας.

3. Το αίτημα για τη χορήγηση εκπαιδευτικής αυτονομίας περιέχει τις προτεινόμενες παρεκκλίσεις κατά τα παραπάνω.

4. Στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής αυτονομίας επιτρέπεται η λειτουργία τμημάτων για την απόκτηση του Διεθνούς Απολυτηρίου (international baccalaureat), μετά από έγκριση του Οργανισμού Διεθνούς Απολυτηρίου, η οποία λαμβάνεται με μέριμνα της σχολικής μονάδας. Η χορήγηση εκπαιδευτικής αντίστοιχης αυτονομίας υποκαθιστά τις υπόλοιπες διαδικαστικές προϋποθέσεις που τίθενται στην παρ. 23 του άρθρου 10 ν. 2327/1995 (Α' 156).

Άρθρο 8

Χορήγηση αυτονομίας

1. Το αίτημα για τη χορήγηση διοικητικής, οικονομικής ή εκπαιδευτικής αυτονομίας υποβάλλεται προς το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων το αργότερο μέχρι τις 30 Απριλίου κάθε έτους και αφορά τα αμέσως προσεχές ή τα δύο αμέσως προσεχή ακαδημαϊκά έτη. Το αίτημα μπορεί να αφορά, κατά την επιλογή της σχολικής μονάδας, σε μία ή περισσότερες μορφές αυτονομίας. Εάν το αίτημα περιλαμβάνει διοικητική αυτονομία, είτε μόνη της, είτε σε συνδυασμό με άλλες μορφές αυτονομίας, υποβάλλεται από το σχολικό συμβούλιο. Σε αντίθετη περίπτωση, υποβάλλεται από το Διευθυντή της σχολικής μονάδας.

2. Το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων αποστέλλει αμελλητί το αίτημα στην υπηρεσία που είναι, σύμφωνα

με το άρθρο Β.1 του παρόντος νόμου, αρμόδια για τη χορήγηση σύμφωνης γνώμης. Το γνωμοδοτικό όργανο χορηγεί τη σύμφωνη γνώμη εντός ενός μηνός από την παραλαβή του αιτήματος. Σε διαφορετική περίπτωση, το Υπουργείο μπορεί να αποφασίσει χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του γνωμοδοτούντος οργάνου. Εάν το Υπουργείο δεν εγκρίνει το αίτημα για χορήγηση αυτονομίας μέχρι τις 10 Ιουλίου του έτους κατά το οποίο υποβλήθηκε, αυτό θεωρείται ότι απορρίπτεται σιωπηρά.

3. Κατά την εξέταση του αιτήματος συνεκτιμώνται οι επιμέρους προτάσεις και αιτιολογίες που αυτό περιέχει, οι γειτονικές σχολικές μονάδες και η εκπαίδευση που παρέχουν αυτές και γενικότερα ζητήματα πρόσβασης των μαθητών της περιοχής στην εκπαίδευση.

4. Η έγκριση του αιτήματος για εκπαιδευτική αυτονομία από δημόσια σχολική μονάδα συνοδεύεται με τη διάθεση των αντίστοιχων πόρων και προσωπικού, εκπαιδευτικού και βοηθητικού, για την υλοποίηση του εγκριθέντος προγράμματος.

5. Οι μαθητές των σχολικών μονάδων, στις οποίες έχει χορηγηθεί εκπαιδευτική αυτονομία, εξετάζονται κατά περιόδους, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν η εκπαίδευση που λαμβάνουν ανταποκρίνεται στα εθνικά εκπαιδευτικά πρότυπα.

Άρθρο 9

Εξουσιοδοτική διάταξη

Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος κεφαλαίου. Ειδικότερα, καθορίζεται ο τύπος υποβολής των αιτημάτων για σχολική αυτονομία και η διαδικασία εξέτασης των αιτημάτων, προϋποθέσεις της αποδοχής τους που σχετίζονται με τους σκοπούς της εκπαίδευσης και των αντίστοιχων βαθμί-

δων, η διαδικασία διάθεσης προσωπικού στις δημόσιες σχολικές μονάδες, των οποίων εγκρίνεται το αίτημα για εκπαιδευτική αυτονομία, ο τρόπος και η διαδικασία με την οποία θα γίνεται έλεγχος των επιδόσεων των μαθητών βάσει των εθνικών εκπαιδευτικών προτύπων και κάθε άλλη απαραίτητη λεπτομέρεια.

Κεφάλαιο Γ:

Επιλογή δημόσιας σχολικής μονάδας

Άρθρο 10

Δικαίωμα φοίτησης και επιλογής σχολικής μονάδας

1. Κάθε μαθητής έχει δικαίωμα να φοιτά στη δημόσια σχολική μονάδα, στις οποίες την περιφέρεια υπάγεται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 12 π.δ. 104/1979 (ΦΕΚ Α' 23) και της παρ. 1 του άρθρου 5 ν. 79/2017 (ΦΕΚ Α' 109).

2. Κάθε μαθητής δύναται να ζητήσει να εγγραφεί και να φοιτήσει σε δημόσια σχολική μονάδα διαφορετική από εκείνη της περιφέρειας, στην οποία διαμένει, υπό τις προϋποθέσεις του παρόντος κεφαλαίου.

Άρθρο 11

Διαθέσιμες θέσεις για την άσκηση του δικαιώματος επιλογής

1. Σε κάθε δημόσια σχολική μονάδα προβλέπεται αριθμός

θέσεων για μαθητές που επιλέγουν να φοιτήσουν σ' αυτήν, χωρίς να κατοικούν στην αντίστοιχη περιφέρεια. Ο αριθμός αυτός αντιστοιχεί στο δεκαπέντε επί τοις εκατόν (15%) του αριθμού των μαθητών που είχαν φοιτήσει στην ίδια σχολική μονάδα κατά το αμέσως προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος, γνωστοποιείται προς το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και αναρτάται στην ιστοσελίδα της σχολικής μονάδας στο διαδίκτυο το αργότερο μέχρι την ημερομηνία έναρξης των εγγραφών για το προσεχές ακαδημαϊκό έτος.

2. Ο παραπάνω αριθμός μειώνεται, στο βαθμό που οι εγκαταστάσεις της σχολικής μονάδας δεν επαρκούν για τη φοίτηση των αντίστοιχων μαθητών.

3. Η εγγραφή μαθητών εκτός της περιφέρειας της σχολικής μονάδας γίνεται κατά χρονική προτεραιότητα. Δεν υποχρεούνται σε επανεγγραφή για τις επόμενες τάξεις της ίδιας εκπαιδευτικής βαθμίδας όσοι μαθητές ήδη φοιτούν στη σχολική μονάδα.

4. Κατ' εξαίρεση δικαιούνται να εγγραφούν στη σχολική μονάδα και μαθητές, των οποίων τα αδέρφια ήδη φοιτούν στην ίδια σχολική μονάδα.

Άρθρο 12

Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ορίζονται οι λεπτομέρειες της διαδικασίας εγγραφής, και ειδικώς, η υποχρέωση γνωστοποίησης των παρεχόμενων θέσεων ανά σχολική μονάδα, η διαδικασία και το χρονικό πλαίσιο της διαδικασίας εγγραφής.

2. Με την ίδια απόφαση προβλέπονται μέτρα δημοσιότητας που αποσκοπούν στην πληροφόρηση των μαθητών και των

γονέων τους για το δικαίωμα επιλογής σχολείου και ιδιαίτερα η υποχρέωση ανάρτησης πληροφοριών και (επιδόσεων) ανά σχολική μονάδα στο διαδίκτυο και μπορεί να καθορίζεται ενιαίος τρόπος ηλεκτρονικής υποβολής αιτημάτων.

Κεφάλαιο Δ: Ανεξάρτητες σχολικές μονάδες

Άρθρο 13

Έννοια - σκοπός - διακρίσεις - νομική μορφή

1. Οι ανεξάρτητες σχολικές μονάδες ιδρύονται με σκοπό εφαρμογή καινοτόμων παιδαγωγικών μεθόδων, την ανάπτυξη ιδιαίτερων δεξιοτήτων ή την αντιμετώπιση ιδιαίτερων αναγκών των μαθητών τους, στην παροχή δυνατοτήτων για περισσότερες και ποικίλες δραστηριότητες που βοηθούν στην ανάπτυξη της προσωπικότητας των μαθητών ή στην έμφαση σε συγκεκριμένους τομείς της γνώσης και της επιστήμης, χωρίς να παραλείπεται η παροχή της εγκύκλιος μόρφωσης.

2. Η εποπτεία που ασκείται από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων επί της ανεξάρτητης σχολικής μονάδας αφορά στην τήρηση του καταστατικού, στις συνθήκες υγιεινής και ασφαλείας στο χώρο του εκπαιδευτηρίου και στον έλεγχο των επιδόσεων των μαθητών σύμφωνα με τα εθνικά εκπαιδευτικά πρότυπα.

3. Οι ανεξάρτητες σχολικές μονάδες είναι δημόσιες και ιδιωτικές.

4. Οι δημόσιες ανεξάρτητες σχολικές μονάδες αποτελούν ιδιώνυμα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, εποπτευόμενα από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Η συστατική πράξη των ανεξάρτητων σχολικών μονάδων, είτε δημόσιων, είτε ιδιωτικών, που εγκρίνεται με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, περιέχει υποχρεωτικά και το καταστατικό τους.

5. Τα πρότυπα και τα πειραματικά σχολεία θεωρούνται ανεξάρτητες σχολικές μονάδες, αλλά εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 36 έως 52 του ν. 3699/2011 (Α' 199) όπως ισχύουν τροποποιούμενες και με τον παρόντα νόμο.

Άρθρο 14

Σύσταση ανεξάρτητης σχολικής μονάδας

1. Ανεξάρτητη σχολική μονάδα μπορεί να συσταθεί μετά από αίτημα που υποβάλλεται προς το Υπουργείο Παιδείας από γονείς τουλάχιστον 100 μαθητών που πρόκειται να φοιτήσουν σ' αυτήν ή από φορέα/ ιδιοκτήτη που πρόκειται να συστήσει ιδιωτική ανεξάρτητη σχολική μονάδα. Δημόσια σχολική μονάδα μπορεί να μετατραπεί σε ανεξάρτητη σχολική μονάδα μετά από αίτηση που υποβάλλεται από τη Σχολικό Συμβούλιο. Λειτουργούσα ιδιωτική σχολική μονάδα μπορεί να μετατραπεί σε ανεξάρτητη σχολική μονάδα μετά από αίτημα του φορέα/ ιδιοκτήτη της.

2. Το αίτημα προσδιορίζει τις τάξεις που θα καλύψει η ανεξάρτητη σχολική μονάδα, εκτίμηση του αριθμού των μαθητών που θα φοιτήσουν σ' αυτήν και των εκπαιδευτικών που θα διδάξουν σ' αυτήν με τις ειδικότητές τους, τους χώρους των διδασκτηρίων, το βοηθητικό προσωπικό που θα απασχοληθεί κατά ειδικότητα και αριθμό, καθώς και το παιδαγωγικό πρόγραμμα

που πρόκειται να ακολουθηθεί. Επίσης, προτείνεται χώρος για τη στέγασή της. Στο παιδαγωγικό πρόγραμμα τεκμηριώνεται η ανάγκη λειτουργίας της σχολικής μονάδας ως ανεξάρτητης με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του προγράμματος ή των μαθητών, προς τους οποίους απευθύνεται.

3. Εναλλακτικά, μια δημόσια σχολική μονάδα μπορεί να διασυνδεθεί με πρότυπο ή πειραματικό σχολείο που ευρίσκεται στην ίδια περιφέρεια. Η έγκριση της διασύνδεσης γίνεται με τη διαδικασία που προβλέπεται για τη σύσταση ανεξάρτητης σχολικής μονάδας. Εάν εγκριθεί η διασύνδεση, το ίδιο καθεστώς, με το οποίο λειτουργεί το πρότυπο ή πειραματικό σχολείο, με το οποίο έχει διασυνδεθεί η σχολική μονάδα, επεκτείνεται και σ' αυτήν.

Άρθρο 15

Χρηματοδότηση

1. Οι δημόσιες ανεξάρτητες σχολικές μονάδες λαμβάνουν επιχορήγηση από το κράτος, η οποία είναι ανάλογη του αριθμού των μαθητών τους. Μπορούν επίσης να έχουν έσοδα από δωρεές, χορηγίες, κληρονομίες, κληροδοσίες και άλλες παροχές τρίτων, καθώς και επιχορηγήσεις από άλλες πηγές.

2. Οι δημόσιες ανεξάρτητες σχολικές μονάδες καταρτίζουν προϋπολογισμό και απολογισμό και υπάγονται στις διατάξεις για το δημόσιο λογιστικό σύμφωνα με τα όσα ισχύουν κάθε φορά για τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

Άρθρο 16

Στελέχωση των δημόσιων ανεξάρτητων σχολικών μονάδων

1. Οι δημόσιες ανεξάρτητες σχολικές μονάδες στελεχώνονται από εκπαιδευτικούς της δημόσιας εκπαίδευσης, οι οποίοι

αποσπώνται σ' αυτές μετά από αίτημά τους και έγκριση από τη διευθυντή της σχολικής μονάδας προς την οποία πρόκειται να αποσπασθούν, κατά παρέκκλιση των διατάξεων περί αποσπάσεων.

2. Ο διευθυντής έχει το δικαίωμα ανά πάσα στιγμή να ανακαλέσει την απόσπαση.

3. Το διοικητικό και βοηθητικό προσωπικό επιλέγεται και μετατίθεται σύμφωνα με τις γενικές ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 17

Διοίκηση

Ο τρόπος διοίκησης της ανεξάρτητης σχολικής μονάδας ορίζεται από το καταστατικό της. Οποσδήποτε περιλαμβάνει θέση Διευθυντή, ο οποίος εκπροσωπεί τη μονάδα προς τρίτους, προς τους εκπαιδευτικούς και το λοιπό προσωπικό που υπηρετεί σ' αυτήν και προς τους μαθητές.

Άρθρο 18

Λειτουργία του καταστατικού

1. Το καταστατικό ορίζει, μεταξύ άλλων:
  - α. τον τρόπο επιλογής μαθητών, ο οποίος πρέπει να συνδέεται με αντικειμενικά κριτήρια
  - β. τον τρόπο εξειδίκευσης του παιδαγωγικού προγράμματος στο ωρολόγιο πρόγραμμα της μονάδας
  - γ. τον τρόπο επιλογής των συγγραμμάτων
  - δ. τη διαδικασία τροποποίησής του.
2. Η χορήγηση αδείας για την ίδρυση ανεξάρτητης σχολικής μονάδας μπορεί να γίνει υπό τον όρο τροποποιήσεων στο καταστατικό ή στο παιδαγωγικό πρόγραμμα.

Άρθρο 19

Έλεγχος

1. Η εποπτεύουσα αρχή ελέγχει την τήρηση του καταστατικού, την κατάρτιση και εκτέλεση του προϋπολογισμού και τις συνθήκες, υπό τις οποίες παρέχεται το εκπαιδευτικό έργο (ιδίως κτιριακές).

2. Οι επιδόσεις των μαθητών ελέγχονται μέσω των εθνικών εκπαιδευτικών προτύπων.

Άρθρο 20

Εξουσιοδοτική διάταξη

Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ορίζονται οι λεπτομέρειες που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου. Ειδικότερα, εξειδικεύεται η διαδικασία για την υποβολή αιτήσεως προς σύσταση ανεξάρτητης σχολικής μονάδας ή μετατροπής σε αυτήν, οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση, την τροποποίηση και την ανάκληση της σχετικής άδειας, οι περιουσιακές και λοιπές συνέπειες της ανάκλησης της σχετικής άδειας και η διαδικασία ελέγχου και άσκησης της εποπτείας από μέρος του αρμόδιου Υπουργείου.

Άρθρο 21

Σύσταση σχολικών μονάδων που υπάγονται στην εποπτεία αλλοδαπών αρχών

1. Επιτρέπεται, μετά από διακρατική συμφωνία, η σύσταση σχολικών μονάδων που εποπτεύονται από τις αρμόδιες αρχές άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και λειτουργούν σύμφωνα με τη νομοθεσία τους.

2. Οι σχολικές μονάδες αυτές δεν επιχορηγούνται ούτε ενισχύονται καθ' οιονδήποτε τρόπο από το Ελληνικό Δημόσιο. Για τις σχολικές αυτές μονάδες δεν παρέχονται τα οικονομικά κίνητρα του κεφαλαίου ΣΤ' του παρόντος νόμου.

Κεφάλαιο Ε: Διδασκαλία εκτός σχολικών μονάδων, κατ' οίκον διδασκαλία, διδασκαλία εξ' αποστάσεως, αυτοδιδασκαλία

Άρθρο 22

Ορισμός, βασικά χαρακτηριστικά

1. Επιτρέπεται, υπό τις προϋποθέσεις του παρόντος κεφαλαίου, η παροχή εκπαίδευσης κατά οργανωμένο τρόπο εκτός σχολικών μονάδων (κατ' οίκον διδασκαλία) με πρωτοβουλία των γονέων των μαθητών είτε σε μεμονωμένους μαθητές, είτε σε οργανωμένα τμήματα μαθητών, επιπλέον των όσων ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 2 ν. 1566/1985 (ΦΕΚ Α' 167). Η εκπαίδευση παρέχεται από εκπαιδευτικούς που υπηρετούν σε δημόσια ή ιδιωτικά εκπαιδευτήρια ή έχουν το δικαίωμα διδασκαλίας σ' αυτά υπό το έλεγχο των υπηρεσιών του Υπουργείου

Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, όπως αναλυτικά ορίζεται στο παρόν κεφάλαιο.

2. Η διδασκαλία κατ' οίκον οργανώνεται από τους ενδιαφερόμενους γονείς είτε μεμονωμένα, είτε κατά ομάδες γονέων. Το κόστος της εκπαίδευσης κατ' οίκον βαρύνει τους γονείς που την επιλέγουν. Είναι δυνατή η οικονομική ενίσχυση των γονέων που επιλέγουν τη διδασκαλία κατ' οίκον σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου ΣΤ' του παρόντος. Η ενίσχυση αυτή παρέχεται μειωμένη κατά 25% σε σχέση με αυτήν που θα ελάμβαναν οι γονείς, εάν τα τέκνα τους φοιτούσαν σε σχολικές μονάδες.

3. Οι μαθητές που λαμβάνουν κατ' οίκον εκπαίδευση προάγονται και οι επιδόσεις τους ελέγχονται κατά τρόπο όμοιο με αυτόν που ισχύει για τους μαθητές που φοιτούν σε σχολικές μονάδες.

4. Κατ' οίκον διδασκαλία δικαιούνται να λαμβάνουν και ενήλικες. Όπου στο παρόν κεφάλαιο αναφέρονται γονείς, νοούνται και οι ενήλικες μαθητές που ενεργούν για ίδιο λογαριασμό.

Άρθρο 23

Προϋποθέσεις

1. Η κατ' οίκον διδασκαλία επιτρέπεται μόνον μετά από τη χορήγηση άδειας υπό τις προϋποθέσεις του παρόντος κεφαλαίου.

2. Η διαδικασία αδειοδότησης διασφαλίζει ότι το εκπαιδευτικό προσωπικό, το πρόγραμμα διδασκαλίας και οι συνθήκες διδασκαλίας είναι επιπέδου αντίστοιχου με αυτά των σχολικών μονάδων.

3. Η άδεια παρέχεται για ένα ακαδημαϊκό έτος κάθε φορά. Οι προϋποθέσεις της χορήγησής της ελέγχονται καθ' όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

4. Η άδεια καλύπτει την παροχή κατ' οίκον εκπαίδευσης σε μεμονωμένους μαθητές ή σε οργανωμένα τμήματα που περιλαμβάνουν μέχρι δεκαπέντε (15) μαθητές που φοιτούν στην ίδια τάξη.

5. Η διδασκαλία κατ' οίκον καλύπτει διδακτέα ύλη αντίστοιχη με αυτήν που καλύπτεται στις σχολικές μονάδες. Οι διατάξεις του κεφαλαίου Β' του παρόντος νόμου, στο βαθμό που αφορούν την αυτονομία του εκπαιδευτικού έργου, εφαρμόζονται αναλογικά και στην κατ' οίκον εκπαίδευση.

6. Η διδασκαλία κατ' οίκον παρέχεται από εκπαιδευτικούς που είναι διορισμένοι σε οργανικές μονάδες δημοσίων σχολείων, υπηρετούν σε ιδιωτικά εκπαιδευτήρια ή έχουν τα προσόντα διορισμού ως αναπληρωτές ή ωρομίσθιοι καθηγητές σε δημόσια εκπαιδευτήρια.

7. Δεν επιτρέπεται η ταυτόχρονη παροχή κατ' οίκον διδασκαλίας σε περισσότερους από είκοσι (20) μαθητές στο ίδιο οίκημα, είτε μεμονωμένους, είτε σε τμήματα.

8. Δεν επιτρέπεται η χορήγηση άδειας κατ' οίκον διδασκαλίας σε γονείς που έχουν καταδικασθεί τουλάχιστον σε πρώτο βαθμό για αδικήματα που αποτελούν κωλύματα διορισμού στην εκπαίδευση.

Άρθρο 24

Άδεια και έλεγχος αυτής

1. Το αίτημα για την άδεια διδασκαλίας κατ' οίκον υποβάλλεται από τους ενδιαφερόμενους γονείς (είτε μεμονωμένων μαθητών, είτε μαθητών που θα δεχθούν την κατ' οίκον εκπαίδευση σε οργανωμένα τμήματα) από τις 2 Ιανουαρίου μέχρι την 1η Μαρτίου κάθε ημερολογιακού έτους και αφορά στο αμέσως προσεχές ακαδημαϊκό έτος. Περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής:

- α. ονομαστικό κατάλογο των μαθητών που πρόκειται να λάβουν εκπαίδευση κατ' οίκον,
- β. ονομαστικό κατάλογο των εκπαιδευτικών που πρόκειται να παράσχουν την εκπαίδευση,
- γ. το αναλυτικό ωρολόγιο πρόγραμμα που θα ακολουθήσει η διδασκαλία κατ' οίκον και τη σχετική διδακτέα ύλη,
- δ. τα συγγράμματα, από τα οποία θα γίνει η διδασκαλία κατ' οίκον,
- ε. περιγραφή του χώρου ή των χώρων, εντός των οποίων θα παρασχεθεί η διδασκαλία κατ' οίκον.

Η αρμόδια υπηρεσία οφείλει να απαντήσει στο σχετικό αίτημα το αργότερο μέχρι τις 30 Απριλίου του έτους, εντός του οποίου υποβλήθηκε.

2. Σε περίπτωση που η επιμέλεια του τέκνου είναι κοινή, απαιτείται η συναίνεση και των δύο γονέων του μαθητή για τη διδασκαλία κατ' οίκον. Η σχετική δήλωση δεν μπορεί να ανακληθεί κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους από ένα από τους γονείς μόνο.

3. Οι γονείς μπορούν, με κοινή απόφασή τους, να διακόψουν την κατ' οίκον διδασκαλία του τέκνου τους κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους. Σε μια τέτοια περίπτωση οφείλουν να εγγράψουν αμέσως το τέκνο τους για φοίτηση σε δημόσιο ή ιδιωτικό εκπαιδευτήριο.

4. Εντός του ακαδημαϊκού έτους επιτρέπεται τροποποίηση των όρων της άδειας με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας υπηρεσίας, η οποία εκδίδεται είτε κατόπιν αιτήματος όλων των ενδιαφερομένων γονέων, είτε αυτεπαγγέλτως. Τυχόν έκτακτες διαφοροποιήσεις ήσσονος σημασίας γνωστοποιούνται αμελλητί στην αρμόδια υπηρεσία με κάθε πρόσφορο τρόπο.

5. Καθ' όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους, τις ημέρες και ώρες παροχής της κατ' οίκον διδασκαλίας μπορεί να ελέγχε-

ται η τήρηση των όρων της άδειας. Η αρμόδια υπηρεσία έχει τη δυνατότητα να ανακαλέσει την άδεια διδασκαλίας κατ' οίκον, εάν διαπιστώσει σοβαρές ή επανειλημμένες παραβάσεις των όρων αυτής. Η ανάκληση της άδειας διδασκαλίας κατ' οίκον στερεί από τους γονείς τη δυνατότητα να επιλέξουν στο μέλλον την κατ' οίκον διδασκαλία για τα τέκνα τους, εκτός εάν διαπιστωθεί, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας υπηρεσίας, ότι δεν έχουν υπαιτιότητα για τα περιστατικά που συνδέονται με την ανάκληση της άδειας.

Άρθρο 25

Έλεγχος της προόδου των μαθητών

1. Οι μαθητές λαμβάνουν έλεγχο επιδόσεως κατά τρόπο όμοιο με τους μαθητές που φοιτούν σε σχολικές μονάδες, επιφυλασσομένων των διατάξεων του κεφαλαίου Β' του παρόντος.

2. Οι μαθητές συμμετέχουν σε προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις στη δημόσια σχολική μονάδα που είναι πλησιέστερη στο χώρο διδασκαλίας μαζί με τους μαθητές της μονάδας αυτής. Η βαθμολόγηση των γραπτών τους δοκιμίων γίνεται από τους εκπαιδευτικούς της σχολικής μονάδας, στην οποία διενεργούνται οι εξετάσεις.

Άρθρο 26

Οργάνωση και αμοιβή των εκπαιδευτικών

1. Εάν τη διδασκαλία εκτός σχολικής μονάδας την παρέχουν περισσότεροι του ενός εκπαιδευτικοί, αυτοί οργανώνονται υποχρεωτικά σε αστικό συνεταιρισμό για τη διάρκεια της παροχής της διδασκαλίας. Η αμοιβή που τους καταβάλλεται αντιστοιχεί τουλάχιστον στην αμοιβή που λαμβάνουν οι εκπαιδευτικοί με τα

ίδια προσόντα που υπηρετούν σε δημόσιες σχολικές μονάδες. Με συμφωνία με τους γονείς επιτρέπεται να καθορίζεται μεγαλύτερη αμοιβή.

2. Η αμοιβή τους κατατίθεται πριν την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους σε δεσμευμένο λογαριασμό που ανοίγεται επ' ονόματι του εκπαιδευτικού ή του συνεταιρισμού που θα παράσχει τη διδασκαλία. Η κατάθεση του συνόλου της αμοιβής είναι προϋπόθεση για την ισχύ της άδειας και την έναρξη της διδασκαλίας. Η καταβολή της αμοιβής γίνεται από το δεσμευμένο λογαριασμό προς τους εκπαιδευτικούς κατ' αναλογίαν με τις διατάξεις που ισχύουν για τους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν σε δημόσιες σχολικές μονάδες.

3. Αντικατάσταση εκπαιδευτικού εντός του ακαδημαϊκού έτους επιτρέπεται για λόγους εγκυμοσύνης ή παρατεταμένης ασθένειας.

Άρθρο 27

Εξουσιοδοτική διάταξη

Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των άρθρων 22 έως και 26 του παρόντος κεφαλαίου και, ιδίως, η αρμόδια υπηρεσία για την εξέταση των σχετικών αιτημάτων και η διαδικασία εξέτασης αυτών, τα τυχόν τυποποιημένα έντυπα που θα μπορέσουν να χρησιμοποιηθούν, οι προδιαγραφές των χώρων στους οποίους θα μπορεί να παρέχεται εκπαίδευση εκτός σχολικής μονάδας, η οργάνωση και εκπροσώπηση των γονέων, των οποίων τα τέκνα λαμβάνουν τέτοια εκπαίδευση, τη διαδικασία διάθεσης εκπαιδευτικών που υπηρετούν στη δημόσια εκπαίδευση κ.λπ.

Άρθρο 28

Εξ' αποστάσεως διδασκαλία/αυτοδιδασκαλία

1. Ενήλικες που έχουν αποφοιτήσει από το Γυμνάσιο έχουν το δικαίωμα να λάβουν διδασκαλία εξ αποστάσεως ή να διδαχθούν τη διδακτέα ύλη του Λυκείου εκτός οργανωμένων μονάδων χωρίς τις προϋποθέσεις των προηγούμενων άρθρων του παρόντος κεφαλαίου.

2. Με υπεύθυνη δήλωσή τους ότι έχουν διδαχθεί τη σχετική ύλη επιτρέπεται η συμμετοχή τους στις προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις της σχολικής μονάδας, στην οποία δικαιούνται να φοιτήσουν σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου Γ' του παρόντος νόμου. Προάγονται και λαμβάνουν απολυτήριο τίτλο, εάν κατά τις εξετάσεις αυτές επιτύχουν βαθμό προβιβάσιμο.

3. Ο απολυτήριος τίτλος που λαμβάνουν κατά τις διατάξεις του άρθρου αυτού επιτρέπει την πρόσβασή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Σε περίπτωση, κατά την οποία για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση συνεκτιμάται και

4. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων καθορίζονται λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Ωστόσο, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να συμμετέχουν σε εξετάσεις, να προάγονται και να λαμβάνουν απολυτήριο τίτλο κατά τις διατάξεις των παρ. 2 και 3 του παρόντος άρθρου και πριν την έκδοση της υπουργικής απόφασης που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο.

Κεφάλαιο ΣΤ:

Οικονομικά κίνητρα για σχολική επιλογή

Άρθρο 29

Έννοια και μορφές των οικονομικών κινήτρων

1. Με τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου ρυθμίζεται η παροχή οικονομικών κινήτρων προς μαθητές και γονείς οι οποίοι επιλέγουν να λάβουν εκπαίδευση, κατά το προσεχές ακαδημαϊκό έτος, σε ιδιωτική σχολική μονάδα ή εκτός σχολικής μονάδας

2. Τα οικονομικά κίνητρα μπορούν να λάβουν τη μορφή είτε επιδότησης διδάκτρων, είτε φοροαπαλλαγής/ επιστροφής φόρου. Η μορφή του οικονομικού κινήτρου που θα παρασχεθεί σε κάθε δικαιούχο και το ύψος του καθορίζονται με εισοδηματικά κριτήρια.

3. Το αίτημα για την παροχή οικονομικού κινήτρου και η κρίση για την παροχή του αφορά ένα ακαδημαϊκό έτος. Δεν υπάρχει περιορισμός ως προς το συνολικό αριθμό (διαδοχικών) ετών, κατά τα οποία μπορεί να παρασχεθεί οικονομικό κίνητρο για τον ίδιο μαθητή, με την επιφύλαξη του ηλικιακού περιορισμού της παρ. 3 του επομένου άρθρου.

4. Δεν παρέχεται οικονομικό κίνητρο για την εξ αποστάσεως διδασκαλία και την αυτοδιδασκαλία του άρθρου Ε.7 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 30

Δικαιούχοι

1. Δικαιούχοι των οικονομικών κινήτρων του παρόντος κεφαλαίου είναι οι γονείς που έχουν την επιμέλεια ανήλικων μαθητών στους οποίους το κίνητρο αφορά. Για κάθε ανήλικο μαθητή παρέχεται χωριστό οικονομικό κίνητρο.

2. Η απόφαση για την αξιοποίηση των οικονομικών κινήτρων λαμβάνεται από κοινού από τους γονείς για λογαριασμό του ανήλικου τέκνου τους. Η απόφαση λαμβάνεται από ένα γονέα μόνο, εάν έχει ανατεθεί σ' αυτόν αποκλειστικά η επιμέλεια.

3. Ενήλικοι μαθητές που δεν έχουν συμπληρώσει το 22ο έτος της ηλικίας τους και δεν το συμπληρώνουν κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους, στο οποίο αφορά το αίτημά τους, είναι οι ίδιοι δικαιούχοι οικονομικού κινήτρου, κατά τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου.

Άρθρο 31

Επιδότηση διδάκτρων

1. Η επιδότηση διδάκτρων καλύπτει δαπάνες που σχετίζονται με την παροχή εκπαίδευσης είτε σε ιδιωτικές σχολικές μονάδες, είτε σε διδασκαλία εκτός σχολικής μονάδας. Το ύψος της ανά δικαιούχο καθορίζεται με εισοδηματικά κριτήρια.

2. Ο δικαιούχος επιλέγει την ιδιωτική σχολική μονάδα ή τους εκπαιδευτικούς (σε περίπτωση διδασκαλίας εκτός σχολικής μονάδας), προς τους οποίους θα κατευθυνθεί η επιδότηση.

3. Η καταβολή του ποσού γίνεται είτε εφ' άπαξ, είτε σε δόσεις, προκειμένου να διασφαλισθεί η αντιστοίχιση της καταβολής με πραγματική φοίτηση.

Άρθρο 32

Φοροαπαλλαγή/επιστροφή φόρου

1. Η φοροαπαλλαγή φόρου αντιστοιχεί σε ποσό που καθορίζεται με εισοδηματικά κριτήρια.

2. Ο δικαιούχος που καταβάλλει το ποσό αυτό κατά το προηγθέν ακαδημαϊκό έτος σε ιδιωτική σχολική μονάδα ή ως δίδακτρα για διδασκαλία εκτός σχολικών μονάδων, δικαιούται ισόποση απαλλαγή από τη φορολογία.

Άρθρο 33

Εισοδηματικά κριτήρια

1. Η επιδότηση διδάκτρων ανέρχεται κατ' ελάχιστον σε 2.000 ευρώ και κατά μέγιστον σε 5.000 ευρώ ανά μαθητή ανά ακαδημαϊκό έτος.

2. Η φοροαπαλλαγή ανέρχεται κατ' ελάχιστον σε 1.000 ευρώ και κατά μέγιστον σε 4.000 ευρώ ανά μαθητή ανά ακαδημαϊκό έτος. Εάν η φοροαπαλλαγή υπερκαλύπτει τη φορολογική υποχρέωση του δικαιούχου, χορηγείται αντίστοιχη επιστροφή φόρου. Εάν ο δικαιούχος δικαιούται επιστροφή φόρου, η φοροαπαλλαγή την προσαυξάνει κατά το ποσόν της.

3. Το μέγιστο της επιδότησης διδάκτρων και της φοροαπαλλαγής χορηγείται όταν το επίσιο οικογενειακό εισόδημα των δικαιούχων γονέων δεν υπερβαίνει τα 15.000 ευρώ. Το ελάχιστο της επιδότησης διδάκτρων χορηγείται όταν το οικογενειακό εισόδημα των δικαιούχων γονέων υπερβαίνει τα 25.000 ευρώ

επσίως. Δεν δικαιούνται επιδότηση διδάκτρων γονείς με οικογενειακό εισόδημα που υπερβαίνει τα 28.000 ευρώ ετησίως. Το ελάχιστο της φοροαπαλλαγής χορηγείται όταν το οικογενειακό εισόδημα των δικαιούχων γονέων υπερβαίνει τα 40.000 ευρώ. Το έτος αναφοράς για την εξεύρεση του ετησίου εισοδήματος είναι αυτό που προηγείται του έτους, κατά το οποίο υποβάλλεται η σχετική αίτηση, κατά τις διατάξεις του αμέσως επομένου άρθρου. Ως επίσιο εισόδημα, για τις ανάγκες του παρόντος κεφαλαίου, νοείται το φορολογητέο εισόδημα.

4. Τα κίνητρα της προηγούμενης παραγράφου παρέχονται μειωμένα κατά 25% όταν κατευθύνονται στην κάλυψη κόστους για εκπαίδευση εκτός σχολικής μονάδας.

5. Με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ορίζονται, εντός των παραπάνω ορίων, οι ειδικότερες διαβαθμίσεις κατά εισόδημα και αντίστοιχο ποσό στην επιδότηση διδάκτρων και τη φοροαπαλλαγή.

6. Όσοι δικαιούνται επιδότηση διδάκτρων μπορούν να επιλέξουν, αντί γι' αυτήν, να λάβουν ισόποση φοροαπαλλαγή, προσαυξημένη κατά 10%.

Άρθρο 34

Διαδικασία

1. Το αίτημα για την παροχή των κινήτρων του παρόντος κεφαλαίου υποβάλλεται το αργότερο μέχρι την 30ή Ιουνίου κάθε ημερολογιακού έτους και αφορά στο αμέσως προσεχές ακαδημαϊκό έτος. Το αίτημα περιλαμβάνει την ιδιωτική εκπαιδευτική μονάδα ή τη διαδικασία διδασκαλίας εκτός σχολικής μονάδας, στην οποία πρόκειται να φοιτήσει ο μαθητής και υποβάλλεται υπό την αίρεση της εγγραφής στην εκπαιδευτική μονάδα ή της

έγκρισης του προγράμματος σπουδών εκτός εκπαιδευτικής μονάδας, καθώς και την επιλογή για επιδότηση διδασκτρων ή φοροαπαλλαγή. Στο αίτημα μπορεί να προσδιορίζονται μέχρι τρεις ιδιωτικές εκπαιδευτικές μονάδες, καθώς και μέχρι δύο προγράμματα εκπαίδευσης εκτός εκπαιδευτικής μονάδας. Περιλαμβάνει επίσης υπεύθυνη δήλωση ως προς το ύψος των φορολογητέων εισοδημάτων που αποκτήθηκαν το αμέσως προηγούμενο έτος. Εάν έχει υποβληθεί δήλωση φορολογίας εισοδήματος, αντί για την υπεύθυνη δήλωση προσαρτάται αντίγραφο της δήλωσης (Ε1) ενώ, εάν έχει εκκαθαρισθεί ο φόρος, αντί για τα παραπάνω προσαρτάται η πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου.

2. Μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την εγγραφή του μαθητή στην ιδιωτική εκπαιδευτική μονάδα ή την έγκριση του προγράμματος διδασκαλίας εκτός εκπαιδευτικής μονάδας, στο οποίο ο μαθητής θα φοιτήσει, ενημερώνεται το αίτημα που έχει υποβληθεί κατά την προηγούμενη παράγραφο. Στην ενημέρωση περιλαμβάνεται και ο τραπεζικός λογαριασμός, στον οποίον θα κατατεθεί η επιδότηση διδασκτρων, εάν έχει επιλεγεί αυτό το κίνητρο. Ο τραπεζικός λογαριασμός πρέπει να ανήκει στο φορέα της ιδιωτικής εκπαιδευτικής μονάδας ή, αντίστοιχα, στο συνεταιρισμό των εκπαιδευτικών που θα παράσχουν την εκπαίδευση εκτός

Άρθρο 35

Απαγόρευση διακρίσεων

Απαγορεύεται κάθε είδους άμεση ή έμμεση διάκριση εις βάρος μαθητών που λαμβάνουν τα οικονομικά κίνητρα του παρόντος κεφαλαίου, ιδίως σε σχέση με την εγγραφή και φοίτησή τους στις σχολικές μονάδες του άρθρου Σ1 παρ. 1, καθώς και την αποφοίτησή τους από αυτές.

Άρθρο 36

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Με κοινή υπουργική απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται οι λεπτομέρειες που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου. Ειδικότερα, εξειδικεύεται ο τρόπος καταβολής προς τις ιδιωτικές σχολικές μονάδες ή τους εκπαιδευτικούς της επιλογής των δικαιούχων των χρηματικών ποσών που αντιστοιχούν στην επιδότηση διδάκτρων, η διαδικασία χορήγησης της επιστροφής φόρου του άρθρου ΣΤ.5. παρ. 2, καθώς και η διαδικασία υποβολής των αιτημάτων για την παροχή οικονομικών κινήτρων προς τους δικαιούχους, ο ορισμός των διαβαθμίσεων κατά εισόδημα αναφορικά με τον καθορισμό του ύψους της παρεχόμενης επιδότησης διδάκτρων ή φοροαπαλλαγής, καθώς και η διαδικασία ελέγχου και άσκησης της εποπτείας από μέρος του αρμόδιου Υπουργείου.

Κεφάλαιο Ζ:

Λοιπές διατάξεις

Άρθρο 37

Κατάργηση διατάξεων που τροποποίησαν το καθεστώς των ιδιωτικών σχολείων

1. Καταργείται το άρθρο 30 ν. 672/1977 (ΦΕΚ Α' 244), το οποίο προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 28 ν. 4425/2016 (ΦΕΚ Α' 159)

2. Καταργούνται οι διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 28 ν. 4425/2016. Οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 4 και του εδ. β' της παρ. 4 του άρθρου 27 ν. 672/1977 ισχύουν όπως ίσχυαν πριν την τροποποίησή τους με τις διατάξεις που καταργούνται με την παρούσα παράγραφο.

Άρθρο 38

Κατάργηση διατάξεων που τροποποίησαν το καθεστώς των πρότυπων και πειραματικών σχολείων

Καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 10 - 15 ν. 4327/2015 (ΦΕΚ Α' 50). Οι διατάξεις των άρθρων 36 και 44, του εδ. γ' της

παρ. 3 του άρθρου 40, των παρ. 2 έως 7 του άρθρου 42, της παρ. 2 του άρθρου 48 και του εδ. δ' της παρ. 9 του άρθρου 48 ν. 3966/2001 (ΦΕΚ Α' 118) ισχύουν όπως ίσχυαν πριν την τροποποίησή τους με τις διατάξεις που καταργούνται με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 39

Καθιέρωση ταχύρρυθμης διαδικασίας για την έγκριση εγχειριδίων

Σε περίπτωση που το αίτημα για εκπαιδευτική αυτονομία σχολικής μονάδας ή για έγκριση καταστατικού ανεξάρτητης σχολικής μονάδας ή για παροχή άδειας για εκπαίδευση εκτός σχολικής μονάδας περιέχει και την επιλογή εγχειριδίου που θα αξιοποιηθεί για τη διδασκαλία της διδακτέας ύλης, η αποδοχή του σχετικού αιτήματος συνεπάγεται και την αυτόματη έγκριση του εγχειριδίου, κατά την έννοια του άρθρου 60 ν. 1566/1985. Το εγχειρίδιο αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί και από άλλες σχολικές μονάδες.

Κεφάλαιο Η: Τελικές και μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 40

Προθεσμία για την έκδοση κανονιστικών πράξεων

Όπου η ισχύς των διατάξεων του νόμου αυτού εξαρτάται από την έκδοση κανονιστικών πράξεων, αυτές πρέπει να εκδοθούν εντός αποκλειστικής προθεσμίας έξι (6) μηνών από την ισχύ του νόμου.

Άρθρο 41

Έναρξη ισχύος

Ο παρών νόμος ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΕΚΘΕΣΗ
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ
ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ: ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Περίληπτική αναφορά στο περιεχόμενο της κύριας αξιολογούμενης ρύθμισης

Το παρόν σχέδιο νόμου καθιερώνει τη σχολική επιλογή στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Ειδικότερα, το εν λόγω νομικό πλαίσιο αναγνωρίζει τη νομική και ουσιαστική δυνατότητα των γονέων^[1] να καθορίζουν, μέσα στα πλαίσια που ορίζει το Σύνταγμα, τα ειδικότερα χαρακτηριστικά της εκπαίδευσης που λαμβάνουν τα τέκνα τους. Παράλληλα, παρέχεται στις σχολικές μονάδες η δυνατότητα να αποκτούν περισσότερη αυτονομία και να εισάγουν καινοτομίες στον εν γένει τρόπο λειτουργίας τους.

---

[1] Με τον όρο 'γονείς' εννοούνται τα πρόσωπα που ασκούν τη γονική μέριμνα

Περίληπτική αναφορά σε άλλες ρυθμίσεις που τυχόν περιλαμβάνονται στο παρόν σχέδιο νόμου

1. Άρση υφιστάμενων περιορισμών στην αυτονομία των ιδιωτικών σχολικών μονάδων, καθώς και των Πρότυπων και Πειραματικών Σχολείων.

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

Η κύρια αξιολογούμενη ρύθμιση αναγνωρίζει τη δυνατότητα των γονέων να προσδιορίζουν τα ειδικά χαρακτηριστικά της εκπαίδευσης που παρέχεται στα τέκνα τους. Ειδικότερα, το παρόν σχέδιο νόμου επιτρέπει στους γονείς να εγγράφουν το τέκνο τους σε σχολική μονάδα που βρίσκεται εκτός της σχολικής περιφέρειας στην οποία διαμένουν μόνιμα, καθώς και σε ανεξάρτητες σχολικές μονάδες που ειδικεύονται στην ανάπτυξη ειδικών δεξιοτήτων, στην αντιμετώπιση ειδικών αναγκών των μαθητών τους, στην παροχή περισσότερων δυνατοτήτων για σχολικές δραστηριότητες ή στην εισαγωγή καινοτομιών στον τρόπο λειτουργίας τους εν γένει. Παράλληλα, οι γονείς αποκτούν το δικαίωμα να επιλέξουν την εκτός σχολικής μονάδος εκπαίδευση.

Όσον αφορά τις σχολικές μονάδες καθ' αυτές, το παρόν σχέδιο νόμου προβλέπει τη δυνατότητα να απολαμβάνουν μεγαλύτερης διοικητικής, οικονομικής και εκπαιδευτικής αυτονομίας, αποκλίνοντας από το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο λειτουργίας τους^[2]. Τέλος, καθιερώνονται οικονομικά κίνητρα για τους μαθητές που φοιτούν σε ιδιωτικές σχολικές μονάδες ή εκτός scho-

---

[2] Η διοικητική και η οικονομική αυτονομία χορηγούνται για τις δημόσιες σχολικές μονάδες. Η εκπαιδευτική αυτονομία χορηγείται για τις δημόσιες και τις ιδιωτικές σχολικές μονάδες.

λικών μονάδων, βάσει εισοδηματικών κριτηρίων. Εντούτοις, σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, το δικαίωμα σχολικής επιλογής περιορίζεται από τα εθνικά εκπαιδευτικά πρότυπα, έτσι ώστε να εκπληρώνονται οι συνταγματικά κατοχυρωμένοι σκοποί της εκπαίδευσης.

1. Αναγκαιότητα

1.1 Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης

Η αναγκαιότητα για την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης προκύπτει από το γεγονός πως το παρόν ρυθμιστικό πλαίσιο προτάσσει σε υπερβολικό βαθμό την κεντρική ρύθμιση των ζητημάτων που αφορούν την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σε βάρος τόσο του δικαιώματος ελευθερίας επιλογής των γονέων όσο και της σχολικής αυτονομίας. Ως εκ τούτου, τόσο οι γονείς, οι οποίοι περιορίζονται από γεωγραφικά κριτήρια στην επιλογή της δημόσιας σχολικής μονάδας στην οποία φοιτούν τα τέκνα τους,^[3] όσο και οι σχολικές μονάδες, οι οποίες δεν δύνανται να ρυθμίζουν οι ίδιες οικονομικά, διοικητικά και εκπαιδευτικά ζητήματα που τις αφορούν άμεσα, έχουν εξαιρετικά στενά περιθώρια επιλογών και αυτονομίας αντίστοιχα.

1.2 Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων

Το ρυθμιστικό πλαίσιο που εισάγεται με το παρόν σχέδιο νό-

---

[3] Εξάιρεση αποτελούν τα Πρότυπα και τα Πειραματικά Σχολεία

μου θα επιτρέψει στους γονείς να έχουν ουσιαστικό ρόλο στη διαμόρφωση του ειδικότερων χαρακτηριστικών που διέπουν την εκπαίδευση που λαμβάνουν τα τέκνα τους, έχοντας τη δυνατότητα να επιλέξουν μεταξύ περισσότερων σχολικών μονάδων και παιδαγωγικών μεθόδων, καθώς και το δικαίωμα να αιτούνται τη σύσταση ανεξάρτητων σχολικών μονάδων. Σε ένα πρώτο επίπεδο, το παρόν σχέδιο νόμου, αναγνωρίζοντας το δικαίωμα των γονέων να προσαρμόζουν τα χαρακτηριστικά της παρεχόμενης εκπαίδευσης σύμφωνα με τις απαιτήσεις και προσδοκίες τους, και, ενδεχομένως, με τις ιδιαίτερες παιδαγωγικές ανάγκες και κλίσεις του τέκνου τους, επιδιώκει μια σημαντική αύξηση του βαθμού ικανοποίησης των γονέων για την ποιότητα και το χαρακτήρα της παρεχόμενης πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Η επιλογή μεταξύ περισσότερων δημόσιων σχολικών μονάδων, σε συνδυασμό με την παροχή οικονομικών κινήτρων στους γονείς που επιλέγουν ιδιωτικές σχολικές μονάδες, αναμένεται να αυξήσει τον ανταγωνισμό τόσο μεταξύ των δημοσίων σχολικών μονάδων, καθώς αυτές θα πρέπει πλέον να προσελκύουν ενεργά ένα ποσοστό των μαθητών που θα φοιτήσουν σε αυτές, όσο και μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών σχολικών μονάδων, καθώς η φοίτηση στις τελευταίες θα καταστεί οικονομικά ευχερέστερη. Κάθε σχολική μονάδα, ιδιωτική ή δημόσια, θα αποκτήσει πρόσθετα κίνητρα για βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου, ώστε να ανταποκρίνεται αποτελεσματικότερα στις προσδοκίες των γονέων και τις ανάγκες των μαθητών. Επιπλέον, τα οικονομικά κίνητρα που παρέχονται στους γονείς θα τονώσουν τη ζήτηση για ιδιωτικά σχολεία, καθιστώντας εφικτή την περαιτέρω ανάπτυξη της αγοράς ιδιωτικών σχολείων, τόσο εντός των μεγάλων αστικών κέντρων της χώρας, όσο και εκτός αυτών. Όλες οι εν λόγω ρυθμίσεις, τέλος, αποσκοπούν στην παροχή περισσότερων ευκαιριών στους οικονομικά αδύ-

ναμους για ποιοτική εκπαίδευση, καθώς και για εκπαίδευση που θα ανταποκρίνεται αποτελεσματικότερα στις κλίσεις και τις ιδιαίτερες ανάγκες τους. Ως εκ τούτου, με το παρόν σχέδιο νόμου, επιδιώκεται η ουσιαστική ενίσχυση της κοινωνικής κινητικότητας.

Επιπροσθέτως, τόσο οι διατάξεις που αφορούν την διοικητική, οικονομική και εκπαιδευτική αυτονομία των σχολικών μονάδων, όσο και οι ρυθμίσεις για τις ανεξάρτητες σχολικές μονάδες, θα παράσχουν σε κάθε σχολική μονάδα τη δυνατότητα να καταρτίζει δικό της εκπαιδευτικό πρόγραμμα, να εισάγει καινοτομίες στην εκπαιδευτική διαδικασία, καθώς και να οργανώνει ελεύθερα τις σχολικές δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα σε αυτήν. Με αυτόν τον τρόπο, οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης θα απολαμβάνουν μεγαλύτερης ακαδημαϊκής ελευθερίας, ενώ παράλληλα θα έχουν τη δυνατότητα να προσαρμόζουν το εκπαιδευτικό πρόγραμμα σύμφωνα με τις ιδιαίτερες κλίσεις και ανάγκες των μαθητών τους.

Τέλος, η καθιέρωση εθνικών προτύπων συνιστά θεσμική εγγύηση πως η Πολιτεία εξασφαλίζει την πλήρωση των συνταγματικά κατοχυρωμένων σκοπών της εκπαίδευσης, και εγγυάται σε όλους τους πολίτες ισότητα των ευκαιριών, μέσω της παροχής των απαραίτητων εφοδίων για την ομαλή ένταξη και συμμετοχή τους στην κοινωνική και επαγγελματική ζωή.

1.3 Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο επιρροής τους

Η συντριπτική πλειοψηφία των ρυθμίσεων που εισάγονται με το παρόν σχέδιο νόμου δεν θέτουν κοινωνικά ή οικονομικής φύσεως κριτήρια για την εφαρμογή τους. Μοναδική εξαίρεση συνιστά η διαβάθμιση του ύψους των παρεχόμενων οικονομικών

κινήτρων βάσει εισοδηματικών κριτηρίων. Εντούτοις, οικονομικά κίνητρα παρέχονται σε όλες τις οικονομικές ομάδες του πληθυσμού. Ως εκ τούτου, γίνεται αντιληπτό πως η αξιολογούμενη ρύθμιση δύναται να επηρεάσει τους πολίτες που είναι κοινωνικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο σύνολό τους.

Πιο συγκεκριμένα, η αξιολογούμενη ρύθμιση επηρεάζει:

1. Το εκπαιδευτικό και διοικητικό προσωπικό των δημόσιων και ιδιωτικών σχολικών μονάδων που σχετίζονται με το αντικείμενο και το πεδίο εφαρμογής του εν λόγω σχεδίου νόμου.

2. Τους μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι στο εξής θα υπάγονται σε ένα εκπαιδευτικό σύστημα λιγότερο συγκεντρωτικό και ενιαίο, και περισσότερο δυναμικό και μεταβαλλόμενο.

3. Τους γονείς των μαθητών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς καλούνται να συνδιαμορφώνουν ενεργά το χαρακτήρα της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, επιλέγοντας μεταξύ περισσότερων σχολικών μονάδων αυτόνομων ή μη, καθώς και μεταξύ δημόσιας και ιδιωτικής εκπαίδευσης (συμπεριλαμβανομένης και της εκτός σχολικής μονάδας εκπαίδευσης) και έχοντας το δικαίωμα να αιτούνται τη σύσταση ανεξάρτητων σχολικών μονάδων.

2. Καταλληλότητα

2.1 Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών

Κατά το παρελθόν έχουν λάβει χώρα προσπάθειες αύξησης της ελευθερίας επιλογής στην εκπαίδευση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν τα άρθρα 36-52 του Ν. 3966/2011 (ΦΕΚ Α' 118/24.5.2011), όπως αυτά τροποποιήθηκαν με το Ν.

4327/2015 (ΦΕΚ Α΄ 50/14.5.2015), τα οποία ρυθμίζουν το θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων (στο εξής Π.Π.Σ.).

Τόσο σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 5 του Π.Δ. 79/2017 (ΦΕΚ Α΄ 109/01.08.2017), όσο και με το άρθρο 15 παρ. 1(ε) του Π.Δ. 104/1979 (ΦΕΚ Α΄ 23/07.02.1979), τα πρότυπα πειραματικά σχολεία δεν υπάγονται σε ορισμένη σχολική περιφέρεια, ως εκ τούτου δεν υφίσταται για τους μαθητές που φοιτούν σε αυτά ο κανόνας του καθορισμού της σχολικής μονάδας φοίτησης με γεωγραφικά κριτήρια. Επιπλέον, οι διατάξεις του Ν. 3966/2011 εισάγουν ρυθμίσεις που καθιερώνουν έναν ειδικότερο τρόπο λειτουργίας των Π.Π.Σ. σε σχέση με τα συμβατικά σχολεία. Συγκεκριμένα, αναγνωρίζεται η δυνατότητα των Π.Π.Σ. να αναζητούν επιπλέον χρηματοδότηση από άλλες πηγές, όπως δωρεές και χορηγίες (άρθρο 38), η δυνατότητα τροποποίησης του συμβατικού ωρολογίου προγράμματος, λειτουργίας μαθητικών ομίλων (άρθρο 45 παρ. 1, 2), καθώς και σύνδεσής των Π.Π.Σ. με άλλους φορείς, όπως Α.Ε.Ι., ερευνητικούς φορείς και κοινωφελή ιδρύματα (άρθρο 46).

Ως προβληματικό σημείο του ως άνω νομοθετήματος θα μπορούσε να θεωρηθεί το γεγονός πως, ενώ προσφέρει τις ως άνω επιπλέον δυνατότητες στα Π.Π.Σ. (αναφορικά με τον τρόπο λειτουργίας τους), δεν επιτρέπει στις ίδιες τις σχολικές μονάδες να αποφασίζουν για το πώς θα τις αξιοποιήσουν. Αντιθέτως, στη συντριπτική τους πλειοψηφία, οι σχετικές αποφάσεις λαμβάνονται από όργανα της Διοίκησης, δηλαδή είτε από τον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων (π.χ. άρθρο 44 παρ. 3), είτε από τη Διοικούσα Επιτροπή Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων. Επιπροσθέτως, δεν προβλέπεται η δυνατότητα των γονέων να αιτηθούν τη δημιουργία Π.Π.Σ., καθώς ο χαρακτηρισμός σχολικής μονάδας ως Π.Π.Σ. εναπόκειται αποκλειστικά στην αποφασιστική αρμοδιότητα του Υπουργού Παιδείας,

Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ύστερα από αίτημα που υποβάλλει το σχολικό συμβούλιο (άρθρο 37 παρ. 2).

2.2 Αναφέρατε τουλάχιστον ένα παράδειγμα αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΟΟΣΑ (εφόσον υπάρχει) και αιτιολογήστε τον λόγο για τον οποίο επιλέξατε τη συγκεκριμένη χώρα.

1. Πληθώρα Πολιτειών στην Αμερική, ιδιαίτερως κατά τη δεκαετία του 1980', έχουν μεταρρυθμίσει την εκπαιδευτική τους νομοθεσία, με σκοπό να διευρύνουν τις επιλογές των γονέων αναφορικά με τα χαρακτηριστικά της δημόσιας ή ιδιωτικής εκπαίδευσης που επιθυμούν να λαμβάνουν τα τέκνα τους. Οι εν λόγω εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την απελευθέρωση των εγγραφών στα δημόσια σχολεία, τη δημιουργία προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, τη δυνατότητα κατ' οίκον διδασκαλίας, καθώς και την παροχή φορολογικών εκπτώσεων και κουπονιών εκπαίδευσης στους οικονομικά αδύναμους για ευχερέστερη κάλυψη των διδάκτρων ιδιωτικών σχολείων.

Ιδιαίτερη επιτυχία γνωρίζει ο θεσμός των *charter schools* (ελεύθερα/ανεξάρτητα σχολεία),^[4] ο οποίος εφαρμόστηκε για πρώτη φορά το 1991 στην Πολιτεία της Μινεσότα. Τα *charter schools* είναι κρατικά χρηματοδοτούμενες σχολικές μονάδες, οι οποίες, σε διοικητικό επίπεδο, απολαμβάνουν πλήρους ανεξαρτησίας από το δημόσιο σχολικό σύστημα. Σκοπός της λειτουργίας τους είναι η αύξηση της οικονομικής και εκπαιδευτικής αυτονομίας των σχολικών μονάδων. Στις περισσότερες Πολιτείες έχουν θεσπιστεί, ως αντιστάθμισμα, μηχανισμοί αξιολόγησης

---

[4] Βλ. National Alliance for Public Charter Schools, *A Closer Look at the Charter School Movement*

και λογοδοσίας των charter schools, κυρίως με τη μορφή Πολιτειακών εξετάσεων.

Λόγω του μεγάλου αριθμού νομοθετικών παρεμβάσεων αναφορικά με ζητήματα σχολικής επιλογής σε πολιτειακό επίπεδο, καθώς και εξαιτίας της ιδιαίτερης επιτυχίας του θεσμού των *charter schools*, οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής αποτελούν αξιοποιήσιμο παράδειγμα νομοθετικής ρύθμισης της σχολικής επιλογής στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

2.3 Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της

Α/Α	ΔΙΑΤΑΞΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΕΔΙΟ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ	ΡΥΘΜΙΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ
1	Άρθρο 3 παρ. 2: Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, μετά από πρόταση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, ορίζονται τα εθνικά εκπαιδευτικά πρότυπα (ήτοι τα βασικά μαθήματα ανά τάξη και η διδακτέα ύλη σ' αυτά).	Ορισμός εθνικών εκπαιδευτικών προτύπων.	Υ.Α. Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.
2	Άρθρο 4 παρ. 2: Με απόφαση του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων μετά από σύμφωνη γνώμη του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου, χορηγείται αυτονομία σε ορισμένη σχολική μονάδα. Ειδικά για την εκπαιδευτική αυτονομία, αντί για το οικείο Περιφερειακό Συμβούλιο, γνωμοδοτεί το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής.	Χορήγηση αυτονομίας σε σχολική μονάδα	Υ.Α. Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.
3	Άρθρο 9: Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του κεφαλαίου για την αυτονομία των σχολικών μονάδων. Ειδικότερα, καθορίζεται ο τύπος υποβολής των αιτημάτων για σχολική αυτονομία και η διαδικασία εξέτασης των αιτημάτων, προϋποθέσεις της αποδοχής τους που σχετίζονται με τους σκοπούς της εκπαίδευσης και των αντίστοιχων βαθμίδων, η διαδικασία διάθεσης προσωπικού στις δημόσιες σχολικές μονάδες, των οποίων εγκρίνεται το αίτημα για εκπαιδευτική αυτονομία, ο τρόπος και η διαδικασία με την οποία θα γίνεται έλεγχος των επιδόσεων των μαθητών βάσει των εθνικών εκπαιδευτικών προτύπων και κάθε άλλη απαραίτητη λεπτομέρεια.	Καθορισμός λεπτομερειών εφαρμογής του κεφαλαίου για την αυτονομία των σχολικών μονάδων.	Υ.Α. Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Α/Α	ΔΙΑΤΑΞΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΕΔΙΟ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ	ΡΥΘΜΙΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ
4	<p>Άρθρο 12 παρ. 1: Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ορίζονται οι λεπτομέρειες της διαδικασίας εγγραφής των μαθητών σε σχολικές μονάδες διαφορετικές από της περιφέρειας διαμονής, και ειδικώς, η υποχρέωση γνωστοποίησης των παρεχόμενων θέσεων ανά σχολική μονάδα, η διαδικασία και το χρονικό πλαίσιο της διαδικασίας εγγραφής.</p>	<p>Ορισμός λεπτομερειών αναφορικά με τη διαδικασία εγγραφής μαθητών σε σχολικές μονάδες που βρίσκονται σε περιφέρεια διαφορετική από την περιφέρεια διαμονής.</p>	<p>Υ.Α. Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.</p>
5	<p>Άρθρο 13 παρ. 4: Με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, και Οικονομικών, εγκρίνεται η συστατική πράξη των ανεξάρτητων σχολικών μονάδων, ιδιωτικών και δημόσιων, η οποία περιέχει υποχρεωτικά και το καταστατικό τους.</p>	<p>Έγκριση συστατικής πράξης των ανεξάρτητων σχολικών μονάδων.</p>	<p>Κ.Υ.Α. Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, και Οικονομικών.</p>
6	<p>Άρθρο 20: Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ορίζονται οι λεπτομέρειες που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή των διατάξεων του κεφαλαίου για τις ανεξάρτητες σχολικές μονάδες. Ειδικότερα, εξειδικεύεται η διαδικασία για την υποβολή αιτήσεως προς σύσταση ανεξάρτητης σχολικής μονάδας ή μετατροπής σε αυτήν, οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση, την τροποποίηση και την ανάκληση της σχετικής άδειας, οι περιοριστικές και λοιπές συνέπειες της ανάκλησης της σχετικής άδειας και η διαδικασία ελέγχου και άσκησης της εποπτείας από μέρος του αρμόδιου Υπουργείου.</p>	<p>Ορισμός των λεπτομερειών που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή των διατάξεων του κεφαλαίου για τις ανεξάρτητες σχολικές μονάδες.</p>	<p>Υ.Α. Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.</p>

Α/Α	ΔΙΑΤΑΞΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΕΔΙΟ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ	ΡΥΘΜΙΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ
7	<p>Άρθρο 27: Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των άρθρων 22 έως και 26 και, ιδίως, η αρμόδια υπηρεσία για την εξέταση των αιτημάτων για διδασκαλία εκτός σχολικών μονάδων και η διαδικασία εξέτασης αυτών, τα τυχόν τυποποιημένα έντυπα που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν, οι προδιαγραφές των χώρων στους οποίους θα μπορεί να παρέχεται εκπαίδευση εκτός σχολικής μονάδας, η οργάνωση και εκπροσώπηση των γονέων, των οποίων τα τέκνα λαμβάνουν τέτοια εκπαίδευση, τη διαδικασία διάθεσης εκπαιδευτικών που υπηρετούν στη δημόσια εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Ρύθμιση λεπτομερειών για την εφαρμογή των άρθρων 22 έως και 26.</p>	<p>Υ.Α. Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.</p>
8	<p>Άρθρο 28 παρ. 4: Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων καθορίζονται λεπτομέρειες για την εφαρμογή του άρθρου 28 (Εξ αποστάσεως διδασκαλία/ αυτοδιδασκαλία)</p>	<p>Καθορισμός λεπτομερειών για την εφαρμογή του άρθρου 28.</p>	<p>Υ.Α. Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.</p>
9	<p>Άρθρο 33 παρ. 5: Με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ορίζονται, εντός των ορίων που θέτει το άρθρο 33, οι ειδικότερες διαβαθμίσεις κατά εισόδημα και αντίστοιχο ποσό στην επιδότηση διδάκτρων και τη φοροαπαλλαγή.</p>	<p>Ορισμός ειδικότερων διαβαθμίσεων κατά εισόδημα και αντίστοιχο ποσό στην επιδότηση διδάκτρων και φοροαπαλλαγή.</p>	<p>Κ.Υ.Α. Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, και Οικονομικών.</p>

Α/Α	ΔΙΑΤΑΞΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΕΔΙΟ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ	ΡΥΘΜΙΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ
10	<p>Άρθρο 36: Με κοινή υπουργική απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται οι λεπτομέρειες που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου. Ειδικότερα, εξειδικεύεται ο τρόπος καταβολής προς τις ιδιωτικές σχολικές μονάδες ή τους εκπαιδευτικούς της επιλογής των δικαιούχων των χρηματικών ποσών που αντιστοιχούν στην επιδότηση διδάκτρων, η διαδικασία χορήγησης της επιστροφής φόρου του άρθρου 33 παρ. 2, καθώς και η διαδικασία υποβολής των αιτημάτων για την παροχή οικονομικών κινήτρων προς τους δικαιούχους, ο ορισμός των διαβαθμίσεων κατά εισόδημα αναφορικά με τον καθορισμό του ύψους της παρεχόμενης επιδότησης διδάκτρων ή φοροαπαλλαγής, καθώς και η διαδικασία ελέγχου και άσκησης της εποπτείας από μέρος του αρμόδιου Υπουργείου.</p>	<p>Ορισμός λεπτομερειών που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή των διατάξεων του κεφαλαίου για τα οικονομικά κίνητρα.</p>	<p>Κ.Υ.Α. Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, και Οικονομικών.</p>

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1. Αναφέρατε αναλυτικά ποιές κατηγορίες επιχειρήσεων αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση

Η αξιολογούμενη ρύθμιση αφορά τις ιδιωτικές σχολικές μονάδες.

3.2. Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στη δομή της αγοράς

Όπως αναφέρεται και στην παράγραφο 1.2, τα οικονομικά κίνητρα που προβλέπονται στο παρόν σχέδιο νόμου, υπό τη μορφή επιδότησης διδάκτρων και παροχής φορολογικών εκπτώσεων προς τους γονείς που επιλέγουν την ιδιωτική εκπαίδευση, αναμένεται να αυξήσουν τη ζήτηση για ιδιωτικά σχολεία. Γίνεται αντιληπτό πως, συνεπεία της αυξημένης ζήτησης, είναι πιθανό να σημειωθεί, τουλάχιστον αρχικά, αντίστοιχη άνοδος του ύψους των καταβαλλόμενων διδάκτρων φοίτησης. Εντούτοις, επειδή το σχέδιο νόμου δεν εγγυάται την πλήρη κάλυψη των διδάκτρων αλλά ορίζει ανώτατα όρια στα παρεχόμενα οικονομικά κίνητρα, η αύξησή των διδάκτρων δεν αναμένεται να είναι ιδιαίτερα σημαντική.

Ωστόσο, η ενίσχυση της ζήτησης θα προσφέρει και επιπλέον κίνητρα για την ίδρυση νέων ιδιωτικών σχολικών μονάδων, τόσο εντός των μεγάλων αστικών κέντρων της χώρας, όσο και εκτός αυτών. Επομένως, η αξιολογούμενη ρύθμιση, σε συνδυασμό με την κατάργηση διατάξεων που θέτουν περιορισμούς στην ίδρυση και αυτονομία των ιδιωτικών σχολείων, δύναται να αυξήσει σημαντικά και την προσφορά ιδιωτικής εκπαίδευσης και να εμπλουτίσει την αγορά ιδιωτικών σχολείων με νέα σχολικά ιδρύματα. Μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, λοιπόν, η αγορά των ιδιωτικών σχολείων είναι δυνατόν να καταστεί ιδιαίτερος ανταγωνιστική, φαινόμενο που θα γεννήσει και κίνητρα για μείωση του ύψους των διδάκτρων.

3.3 Μειρώστε το κόστος εγκατάστασης για νέες επιχειρήσεις πριν και μετά την αξιολογούμενη ρύθμιση, με την χρήση του «τυποποιημένου μοντέλου κόστους»

3.4 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της προτεινόμενης ρύθμισης στις λειτουργίες της παραγωγής και του μάρκετινγκ των επιχειρήσεων

3.5. Αναφέρατε αναλυτικά και αιτιολογήστε την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων

3.6. Προσδιορίστε το διοικητικό βάρος των επιχειρήσεων που προκαλεί ή αφαιρεί η προτεινόμενη ρύθμιση, εφαρμόζοντας το «τυποποιημένο μοντέλο κόστους»

3.7 Προσδιορίστε ειδικότερα και μετρήστε αναλυτικά και ξεχωριστά το κόστος και τα οφέλη που θα προκύψουν από την προτεινόμενη ρύθμιση για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

3.8. Προσδιορίστε αναλυτικά τα οφέλη ή την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, που αναμένεται να προκληθούν από την εξεταζόμενη ρύθμιση

3.9. Προσδιορίστε αναλυτικά τυχόν συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην εθνική οικονομία

Η δημιουργία ανταγωνιστικής αγοράς ιδιωτικών σχολείων (βλ. παρ. 3.2.) αναμένεται να δημιουργήσει κίνητρα για επενδύσεις στην ιδιωτική παιδεία, γεγονός που θα επιφέρει θετικές συνέπειες στην εθνική οικονομία.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

4.1. Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά.

Βλ. παραγράφους 1.2, 1.3.

4.2. Αναφέρατε τα σημερινά δεδομένα για κάθε ένα τομέα και κάθε μία κοινωνική ομάδα που επηρεάζονται από την αξιολογούμενη ρύθμιση, όπως αυτά προκύπτουν από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία

4.3. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν για τον πολίτη από την προτεινόμενη ρύθμιση

Βλ. παραγράφους 1.2, 1.3.

4.4 Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, τα οποία επιφέρουν βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη

Το παρόν σχέδιο νόμου καθιερώνει τη σχολική επιλογή στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση και παρέχει τη δυνατότητα στις σχολικές μονάδες να υπάγονται σε καθεστώς αυτονομίας. Επιπλέον, παρέχει στους γονείς τη δυνατότητα να αιτούνται τη δημιουργία ανεξάρτητων σχολικών μονάδων, με σκοπό την εφαρμογή καινοτόμων παιδαγωγικών μεθόδων, την ανάπτυξη ιδιαίτερων δεξιοτήτων ή την αντιμετώπιση ιδιαίτερων αναγκών των μαθητών τους, στην παροχή δυνατοτήτων για περισσότερες και ποικίλες δραστηριότητες που βοηθούν στην ανάπτυξη της προσωπικότητας των μαθητών ή στην έμφαση σε συγκεκριμένους τομείς της γνώσης και της επιστήμης, χωρίς να παραλείπεται η παροχή της εγκύκλιας μόρφωσης.

Η ακαδημαϊκή ελευθερία που παρέχει το καθεστώς αυτονομίας, η δυνατότητα εγγραφής των μαθητών και σε σχολικές μονάδες που βρίσκονται σε άλλη περιφέρεια από αυτήν του τόπου διαμονής τους, καθώς και η δυνατότητα των γονέων να αιτούνται τη σύσταση ανεξάρτητων σχολικών μονάδων, θα έχουν ως συνέπεια την ουσιαστική αποκέντρωση του εκπαιδευτικού συστήματος, την ενίσχυση της δημιουργικότητας του εκπαιδευτικού προσωπικού και την αύξηση του ανταγωνισμού μεταξύ των δημόσιων σχολικών μονάδων αναφορικά με την πλήρωση των θέσεων που διατίθενται για την άσκηση του δικαιώματος σχολικής επιλογής. Η εν λόγω διαδικασία παρέχει εχέγγυα αποτελεσματικής ανταπόκρισης των δημόσιων υπηρεσιών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης τόσο στις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών, όσο και στην προσδοκία των γονιών για παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών εκπαίδευσης από το Κράτος.

4.5. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, που απλουστεύουν τις διοικητικές διαδικασίες

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

5.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων

5.2. Αναφέρατε περιληπτικά τα βασικά σημεία της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την προτεινόμενη ρύθμιση (εφόσον υπάρχει)

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

6.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης

6.2. Αναφέρατε τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης στον τρόπο απονομής της Δικαιοσύνης (εφόσον υπάρχουν)

7. Νομιμότητα

7.1 Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση

Το παρόν σχέδιο νόμου αποτελεί εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη συνταγματική επιταγή του άρθρου 16 παρ. 2 του Συντάγματος, το οποίο θέτει την παιδεία ως βασική αποστολή του Κράτους. Παράλληλα, η εν λόγω διάταξη ορίζει ως σκοπό της εκπαίδευσης την ηθική, πνευματική, επαγγελματική και φυσική αγωγή των Ελλήνων, την ανάπτυξη εθνικής και θρησκευτικής συνείδησης, καθώς και τη διάπλαση ελεύθερων και υπεύθυνων πολιτών.

7.2. Αναφέρατε τυχόν νομολογία των εθνικών δικαστηρίων και ιδίως του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου που αφορά θέματα συναφή με την προτεινόμενη ρύθμιση

7.3. Αναφέρατε τις σχετικές διατάξεις και προβλέψεις του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου και των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα, όπως επίσης και τυχόν νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

8. Αρμοδιότητα

8.1. Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας

Η εισαγωγή της αυτονομίας των σχολικών μονάδων καθώς και της σχολικής επιλογής αποτελεί νομοθετική πρωτοβουλία του αρμόδιου Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

8.2. Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης

8.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση

8.4. Σε περίπτωση που η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει τη σύσταση νέου φορέα, υπηρεσίας, νομικού προσώπου, επιτροπής, συμβουλίου ή άλλου συλλογικού οργάνου, αναφέρατε συνοπτικά τη γνωμοδότηση της Δι-υπουργικής Επιτροπής της απόφασης Πρωθυπουργού Τ189/18-7-2006 (ΥΕΚ Β' 953) και επισυνάψτε τη μελέτη σκοπιμότητας και την οικονομοτεχνική μελέτη

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

9.1. Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.)

9.2. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη

Στα άρθρα 37 και 38 του παρόντος σχεδίου νόμου παρατίθενται οι διατάξεις που καταργούνται. Οι καταργούμενες διατάξεις είναι:

1. Το άρθρο 30 του Ν. 672/1977 (ΦΕΚ Α' 244) το οποίο προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 28 του Ν. 4425/2016 (ΦΕΚ Α' 159).

2. Το άρθρο 28 παρ. 2 και 3 του άρθρου 28 του Ν. 4435/2016. Οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 4 και του εδ. β' της παρ. 4 του άρθρου 27 ν. 672/1977 ισχύουν όπως ίσχυαν πριν την τροποποίησή τους με τις διατάξεις που καταργούνται με την παρούσα παράγραφο.

3. Τα άρθρα 10-15 του Ν. 4327/2015 (ΦΕΚ Α' 50). Οι διατάξεις των άρθρων 36 και 44, του εδ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 40, των παρ. 2 έως 7 του άρθρου 42, της παρ. 2 του άρθρου 48 και του εδ. δ' της παρ. 9 του άρθρου 48 ν. 3966/2001 (ΦΕΚ Α' 118) ισχύουν όπως ίσχυαν πριν την τροποποίησή τους με τις διατάξεις των ως άνω καταργούμενων άρθρων.

9.3. Αναφέρατε τις εν γένει βελτιώσεις που επιφέρει η προτεινόμενη ρύθμιση στην έννομη τάξη και ειδικά τις διατάξεις που κωδικοποιεί ή απλουστεύει

9.4. Προσδιορίστε τις διατάξεις της προτεινόμενης ρύθμισης που τροποποιούν εμμέσως υφιστάμενες ρυθμίσεις, χωρίς να τις καταργούν ρητώς και αιτιολογήστε την επιλογή αυτή

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

10.1. Αναφέρατε αναλυτικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη

10.2. Περιγράψτε αναλυτικά τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη ρη που κλήθηκαν να λάβουν μέρος στην διαβούλευση για την προτεινόμενη ρύθμιση.

10.3. Αναφερθείτε στα αποτελέσματα της διαβούλευσης, αναφέροντας επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της

10.4. Αναφέρατε τον σχεδιασμό που έχει γίνει για τον κοινωνικό διάλογο και τη διαβούλευση και στο στάδιο της εφαρμογής της προτεινόμενης ρύθμισης.

ΥΑ για ανεξάρτητες σχολικές μονάδες

1. Η αίτηση για τη σύσταση ανεξάρτητης σχολικής μονάδας ή τη μετατροπή δημόσιας ή ιδιωτικής σχολικής μονάδας σε ανεξάρτητη υποβάλλεται προς το Υπουργείο Παιδείας. Δικαιούχοι για την υποβολή της είναι, αντιστοίχως, οι γονείς 100 μαθητών της ίδιας εκπαιδευτικής βαθμίδας που πρόκειται να φοιτήσουν σ' αυτήν, ο Διευθυντής δημόσιας σχολικής μονάδας που έχει λάβει τη σχετική εξουσιοδότηση από το σχολικό συμβούλιο και ο ιδιοκτήτης ιδιωτικής σχολικής μονάδας. Το αίτημα περιλαμβάνει τα στοιχεία της παρ. 2 του άρθρου 14 ν. ...

2. Για να αδειοδοτηθεί μια ανεξάρτητη σχολική μονάδα πρέπει να κριθεί ότι οι διατάξεις του καταστατικού διασφαλίζουν την ορθολογική λειτουργία και την παροχή εκπαίδευσης σύμφωνης με τα εθνικά εκπαιδευτικά πρότυπα. Η άδεια συνεπάγεται την αυτοδίκαιη σύσταση νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία που προδιορίζεται στο καταστατικό. Η επωνυμία περιλαμβάνει υποχρεωτικά τις λέξεις «ανεξάρτητο σχολείο». Εάν η μονάδα προέρχεται από μετατροπή δημόσιας σχολικής μονάδας, τότε περιέχονται σ' αυτήν κατά χρήση οι ακίνητες εγκαταστάσεις και ο κινητός εξοπλισμός της μετατραπείσας μονάδας.

3. Εάν μια δημόσια ανεξάρτητη σχολική μονάδα παύσει να είναι ανεξάρτητη, όλα τα περιουσιακά της στοιχεία περιέρχονται στο Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο είναι και ο καθολικός διάδοχος της σε όλες τις δίκες που τυχόν έχουν διανοιγεί και σε κάθε άλλη έννομη σχέση της.

4. Η ανεξάρτητη σχολική μονάδα ελέγχεται με επιτόπιες επισκέψεις ως προς την τήρηση του καταστατικού και του εκπαιδευτικού προγράμματος που έχουν εγκριθεί, καθώς και ως προς την ποιότητα των εγκαταστάσεών της. Η πρόοδος των μαθητών και οι προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις τους διενεργούνται κατά τον τρόπο που ορίζεται για την ιδιωτική εκπαίδευση, εφαρμοζομένων των σχετικών διατάξεων αναλογικά. Ελέγχεται επίσης η σύνταξη και εκτέλεση του προϋπολογισμού της ανεξάρτητης σχολικής μονάδας.

5. Στο τέλος κάθε σχολικού έτους οι μαθητές των ανεξάρτητων σχολικών μονάδων εξετάζονται γραπτά, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν λαμβάνουν εκπαίδευση που αντιστοιχεί στα εθνικά εκπαιδευτικά πρότυπα. Εάν περισσότεροι από τους μισούς εξεταζόμενους μαθητές έχουν επίδοση που δεν δικαιολογεί την προαγωγή, ανακαλείται αυτοδικαίως η άδεια της ανεξάρτητης σχολικής μονάδας. Η άδεια ανακαλείται επίσης εάν κριθεί ότι δεν εκτελείται προσπκόντως ο προϋπολογισμός της σχολικής μονάδας, σε περίπτωση που αυτή είναι δημόσια.

ΥΑ για εκπαίδευση εκτός σχολικής μονάδας

1. Οι αιτήσεις για τη λειτουργία εκπαίδευσης εκτός σχολικής μονάδας υποβάλλονται από τις 2 Ιανουαρίου ως τις 2 Μαρτίου κάθε έτους. Περιλαμβάνουν τα στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 24 ν. ...

2. Η εκπαίδευση παρέχεται σε κτίρια που διασφαλίζουν τη διεξαγωγή ατομικού ή ομαδικού μαθήματος και περιέχουν χώρους για μελέτη των μαθητών. Αξιολογείται ιδιαίτερα η παρουσία βιβλιοθήκης με βιβλία διαθέσιμα στους μαθητές και το περιεχόμενο αυτών.

3. Εάν για τη διδασκαλία πρόκειται να χρησιμοποιηθούν εγχειρίδια που δεν είναι ήδη εγκεκριμένα από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, αντίγραφά τους αποστέλλονται στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Η σύμφωνη γνώμη του ΙΕΠ είναι απαραίτητη για τη χρήση των εγχειριδίων και θεωρείται ότι παρασχέθηκε, εάν το ΙΕΠ δεν ανταποκριθεί μέχρι τις 15 Απριλίου του έτους. Η χορήγηση της άδειας συνεπάγεται αυτομάτως και την έγκριση χρήσης, στο πλαίσιο της άδειας αυτής, των προταθέντων εγχειριδίων.

4. Η αίτηση εγκρίνεται ή απορρίπτεται μέχρι τις 30 Απριλίου κάθε έτους. Εάν παρέλθει αυτή η προθεσμία, θεωρείται ότι η αίτηση απορρίπτεται. Η αίτηση μπορεί να εγκριθεί και υπό τον όρο ότι θα χρησιμοποιηθούν για τη διδασκαλία εγκεκριμένα διδακτικά εγχειρίδια και όχι τα τυχόν μη εγκεκριμένα που περιέχει η αίτηση. Η έγκριση γίνεται υπό την αίρεση της δημιουργίας αστικού συνεταιρισμού των καθηγητών που πρόκειται να διδάξουν και της κατάθεσης του συνόλου της αμοιβής τους για ένα σχολικό έτος μέχρι την 1η Αυγούστου.

5. Η υπηρεσία οφείλει να ελέγχει ότι πληρούνται οι όροι που περιλαμβάνονται στην αίτηση και οι προϋποθέσεις της αμέσως προηγούμενης παραγράφου. Οι σχετικοί έλεγχοι διενεργούνται υποχρεωτικά μέχρι την έναρξη των μαθημάτων και, κατά την κρίση της υπηρεσίας, οποτεδήποτε εντός του σχολικού έτους.

6. Οι παραπάνω διατάξεις εφαρμόζονται αναλογικά και για την περίπτωση, κατά την οποία πρέπει να αντικατασταθούν, κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους, οι εκπαιδευτικοί ή να αλλάξει ο χώρος, στον οποίον παρέχεται η εκπαίδευση.

7. Οι μαθητές λαμβάνουν έλεγχο προόδου και εξετάζονται με τον ίδιο τρόπο που ισχύει για τους μαθητές που φοιτούν σε ιδιωτικές σχολικές μονάδες.

ΥΑ για οικονομική ενίσχυση στη σχολική επιλογή

1. Η αίτηση για οικονομική ενίσχυση υποβάλλεται από τους ενδιαφερόμενους γονείς στο Υπουργείο Οικονομικών το αργότερο μέχρι την 30 Ιουνίου εκάστου έτους και αφορά στο αμέσως προσεχές σχολικό έτος. Περιλαμβάνει την ιδιωτική εκπαιδευτική μονάδα ή τη διαδικασία διδασκαλίας εκτός σχολικής μονάδας, στην οποία πρόκειται να φοιτήσει ο μαθητής και υποβάλλεται υπό την αίρεση της εγγραφής στην εκπαιδευτική μονάδα ή της έγκρισης του προγράμματος σπουδών εκτός εκπαιδευτικής μονάδας, καθώς και την επιλογή για επιδότηση διδασκόντων ή φοροαπαλλαγής. Στο αίτημα μπορεί να προσδιορίζονται μέχρι τρεις ιδιωτικές εκπαιδευτικές μονάδες, καθώς και μέχρι δύο προγράμματα εκπαίδευσης εκτός εκπαιδευτικής μονάδας. Το αίτημα συνοδεύεται από το έντυπο Ε1 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος ή από αντίγραφο της πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου για το οικονομικό έτος που προηγήθηκε. Εάν δεν έχει υποβληθεί δήλωση φορολογίας εισοδήματος, αντί για τα παραπάνω έγγραφα κατατίθεται υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 για το ύψος του εισοδήματος των αιτούντων γονέων. Το παραπάνω αίτημα δεν μπορεί να τροποποιηθεί.

2. Από το Υπουργείο Οικονομικών, σε συνεργασία με το

Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ελέγχεται εάν οι ιδιωτικές εκπαιδευτικές μονάδες λειτουργούν νόμιμα ή εάν η διαδικασία διδασκαλίας εκτός σχολικής μονάδας έχει λάβει τη νόμιμη έγκριση. Σε θετική περίπτωση, αποστέλλεται απάντηση στους αιτούντες που τους ενημερώνει για την κατ' αρχήν έγκριση της οικονομικής ενίσχυσης και το ποσό αυτής, το οποίο καθορίζεται σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παρούσα απόφαση, και τους ενημερώνει για την υποχρέωσή τους να ενημερώσουν το αίτημά τους μέσα σε δέκα ημέρες από την εγγραφή του τέκνου τους.

3. Η ενημέρωση του αιτήματος, κατά την προηγούμενη παράγραφο, καθορίζει την ιδιωτική σχολική μονάδα ή το εγκεκριμένο πρόγραμμα κατ' οίκον διδασκαλίας στο οποίο έχει εγγραφεί ο μαθητής και, σε περίπτωση που έχει επιλεγεί η επιδότηση διδασκτρων, τον τραπεζικό λογαριασμό και το IBAN της ιδιωτικής σχολικής μονάδας ή του αστικού συνεταιρισμού των εκπαιδευτικών (ή του μεμονωμένου εκπαιδευτικού, εάν συντρέχει τέτοια περίπτωση), αντιστοίχως. Περιέχει επίσης αντίγραφο του διοικητικού προσδιορισμού φόρου των ενδιαφερομένων γονέων, εάν αυτό δεν περιείχετο στην αρχική αίτηση.

4. Στις περιπτώσεις επιδότησης διδασκτρων, η υπηρεσία ελέγχει εάν ο τραπεζικός λογαριασμός αντιστοιχεί στο δηλωθέν ιδιωτικό εκπαιδευτήριο ή στο πρόγραμμα εγκεκριμένης κατ' οίκον διδασκαλίας που αφορά. Επίσης, επανακαθορίζει το ύψος της οικονομικής ενίσχυσης, εάν έχουν προκύψει διαφορετικά στοιχεία από την πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου. Εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις, χορηγεί βεβαίωση προς τους αιτούντες ότι το αίτημά τους έχει εγκριθεί, με την οποία προσδιορίζεται επίσης το ποσό της οικονομικής ενίσχυσης και ο τραπεζικός λογαριασμός στον οποίον θα κατατεθεί.

5. Η καταβολή της επιδότησης γίνεται σε τρεις δόσεις. Το 30% αυτής καταβάλλεται εντός πέντε (5) ημερών από την εγκριτική απόφαση, το 40% μέχρι τις 30 Ιανουαρίου του σχολικού έτους και το υπόλοιπο 30% μέχρι τις 30 Μαΐου του σχολικού έτους.

6. Σε περίπτωση που έχει επιλεγεί η φοροαπαλλαγή, αυτή ισχύει για τα εισοδήματα του έτους, εντός του οποίου ξεκινά το σχολικό έτος, στο οποίο αφορά.

7. Το ύψος της οικονομικής ενίσχυσης παρέχεται σύμφωνα με τα εισοδηματικά κριτήρια του παρακάτω πίνακα:

Εισόδημα	Επιδότηση διδάκτρων	Φοροαπαλλαγή

Τα παραπάνω ποσά καταβάλλονται μειωμένα κατά 25% όταν ενισχύεται η εκπαίδευση εκτός σχολικής μονάδας.

Ο Αθανάσιος Τσιούρας είναι δικηγόρος, νομικός σύμβουλος του Δημάρχου Αθηναίων κ. Γεώργιου Καμίνη και ιδρυτής της ομάδας μελέτης του ΚΕΦΙΜ και των Students for Liberty της Νομικής Αθηνών.

Η Μαρία Μπούζου είναι απόφοιτος της Νομικής Σχολής Αθηνών και μεταπτυχιακή φοιτήτρια στην κατεύθυνση του Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου και Διεθνών Συναλλαγών. Ασκείται σε δικηγορικό γραφείο της Αθήνας.

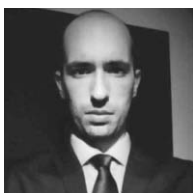
Ο Δημήτρης Σταύρου είναι δάσκαλος στο Διαπολιτισμικό Σχολείο Αλσούπολης (Αθήνα) και μεταπτυχιακός φοιτητής Εκπαιδευτικής Πολιτικής και Διοίκησης της Εκπαίδευσης στη Φιλοσοφική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Παν. Αθηνών. Η περιοχή της έρευνάς του είναι η Νέα Δημόσια Διοίκηση της Εκπαίδευσης. Έχει διατελέσει διευθυντής στο Δημ. Σχολείο Μαλακάσας.

Ο Βασίλης Καραμπιτσόπουλος είναι απόφοιτος της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, με μεταπτυχιακές σπουδές στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο. Έχει εργαστεί ως δικηγόρος στην Αθήνα, σε υποθέσεις εμπορικού και διοικητικού δικαίου, και στις Βρυξέλλες ως ασκούμενος στη νομική υπηρεσία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Είναι παράλληλα εξωτερικός συνεργάτης του μεταφραστικού τμήματος του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο Αντώνης Ν. Κουμπιάς είναι δικηγόρος, κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου στο Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο από το Πανεπιστήμιο του Νότιγχαμ (2017). Έχει συμμετάσχει στη συγγραφή της πρότασης με τίτλο «Νησίδες Ελευθερίας και Ανάπτυξης – Πρόταση για τη δημιουργία Ειδικής Οικονομικής Ζώνης στην Ελλάδα», η οποία εκδόθηκε από το Ίδρυμα Φρίντριχ Νάουμαν για την Ελευθερία το 2016. Ζει και εργάζεται στην Αθήνα.

Friedrich-Mannstein
STIFTUNG **FÜR DIE FREIHEIT**

ISBN 978-618-80925-7-0

